

LIETUVA ŽENGIA ISTORINĮ ŽINGSNĮ: SPRĘSIME, KOKIĄ VALSTYBĖS ATEITĮ NORIME KURTI

Šių metų gegužės 12 d. Lietuvos gyventojai referendumo būdu sieks priimti sprendimą dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo teisės tiems piliečiams, kurie po 1990 m. kovo 11 d. išvyko gyventi į ES ir NATO šalis ir norėtų įgyti tų šalių, kuriose gyvena, pilietybę. Referendumo rezultatas lems, ar bus keičiamas pamatinis valstybės įstatymas – Konstitucija. Kuo šis sprendimas svarbus kiekvienam iš mūsų ir Lietuvos valstybei?

Visų pirma svarbu suprasti, kad šis referendumas – istorinis žingsnis Valstybės ir Tautos gyvenime. Juo bus sprendžiama daugybės lietuvių, gyvenančių už Lietuvos ribų, ateitis – jų teisė ir galimybė išlaikyti kiek įmanoma glaudesnius politinius, ekonominius, kultūrinius ir socialinius ryšius su savo šalimi.

Kartu tai klausimas kiekvienam iš mūsų: ar mes matome save kaip piliečių bendruomenę, jungiančią visus po pasaulį išsibarsčiusius lietuvius? Referendumas – tai kvietimas prisiimti pilietinę atsakomybę ir išreikšti aiškią savo poziciją dėl to, kokią norime matyti Lietuvos, kaip valstybės, tautos ir piliečių bendruomenės, ateitį.

Pilietybės išsaugojimo klausimas šiandien kaip niekad aktualus. Statistikos duomenimis, šiuo metu užsienyje gyvena daugiau kaip pusė milijono Lietuvos Respublikos piliečių, o pastaruosius keliolika metų gyventojų judėjimas

iš vienos šalies į kitą tik sparčiau. Mūsų Konstitucija numato, kad, norėdami priimti valstybės, kurioje gyvena, pilietybę, Lietuvos Respublikos pilietybės jie netektų, nes, išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu ir Lietuvos Respublikos, ir kitos valstybės pilietis.

Referendume bus sprendžiama, ar tie Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie pilietybę įgijo pagal kilmę, tačiau išvyko gyventi į kitas valstybes, galės išsaugoti Lietuvos pilietybę, jei nuspręstų tapti ir šalies, kurioje tuo metu gyvena, piliečiais.

„Spinter Research“ atlikto tyrimo duomenimis, daugiau nei 80 procentų apklaustųjų teigė suprantantys šio klausimo svarbą valstybės ir tautos ateičiai, o 65 procentai išreiškė ketinimą dalyvauti referendume. Norint, kad pakeitimas būtų priimtas, už jį turėtų balsuoti ne mažiau kaip pusė visų piliečių, turin-

Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pilietinė iniciatyva DABAR2019 siekia skatinti po visą pasaulį migruojančius lietuvius nepamiršti savo pilietinės pareigos ir aktyviai balsuoti artėjančiuose Lietuvos Respublikos Prezidento ir Europarlamento rinkimuose bei planuojamame referendume dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo. Projekto tikslas – pateikti informaciją apie tai, kaip tapti rinkėju, balsavimo procesą, kandidatus ir jų rinkimines programas. Balsuodamas prisidedi prie Lietuvos ateities kūrimo! Visi Lietuvos piliečiai, planuojantys balsuoti užsienyje, jau gali registruotis balsavimui. Registracija vyksta per Vyriausiosios Rinkimų Komisijos (VRK) puslapį: <https://www.rinkejopuslapis.lt/elektronine-registracija>

čių rinkimo teisę. Kadangi ši Konstitucijos dalis gali būti keičiama tik referendumo būdu, kiekvieno piliečio dalyvavimas – itin svarbus.

Daugiausiai klausimų ir abejonių viešojoje erdvėje tenka išgirsti dėl to, ar išlaikysieji pilietybę išlaikytų ir prievolę atlikti privalomąją

karo tarnybą ir kokį poveikį pilietybės išsaugojimas turėtų jų socialinei apsaugai. Remiantis Konstitucija, privalomąją karinę tarnybą turėtų atlikti absoliučiai visi Lietuvos Respublikos piliečiai, tarp jų – ir išsaugoję pilietybę. Socialinės išmokos, taip pat sveikatos apsauga ir

mokesčiai grindžiami ne pilietybe, o gyvenamąja vieta, tad teigiamas ar neigiamas referendumo rezultatas jiems įtakos neturėtų.

Daugiau informacijos apie Pilietybės išsaugojimo referendumą ieškokite www.pilietybesvarbu.lt

LRVK informacija

LIETUVOS KARIUOMENĖ IŠ JAV PERKA BEPILOČIŲ ORLAIVIŲ UŽKARDYMO PRIEMONES

Balandžio antroje pusėje Krašto apsaugos ministerija ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybė pasirašė pirkimo-pardavimo sutartį dėl bepiločių orlaivių užkardymo priemonių (antidronų), kuriais bus aprūpinta Lietuvos kariuomenė.

„Iš strateginės partnerės JAV įsigydami šias bepiločių orlaivių užkardymo priemones, kuriame naujus Lietuvos kariuomenės pajėgumus”, – sakė sutartį pasirašęs krašto apsaugos viceministras Giedrimas Jeglinskas.

Bendra sutarties vertė – apie 1,3 mln. JAV dolerių be PVM. Ji bus pilnai finansuojama iš JAV Valstybės departamento karinės paramos programos lėšų. Pagal sutartį planuojama, kad antidronai Lietuvos kariuomenės padaliniams bus perduoti iki 2020 m. vidurio.

Bepiločių orlaivių užkardymo priemonės Lietuvos kariuomenė naudos siekdama

spręsti didėjančią bepiločių orlaivių, skrendančių neleistinose vietose, problemą. Įsigijami antidronai yra veiksminga priemonė prieš standartinius komercinius ir modifikuotus bepiločius orlaivius. Antidronai sustabdo bepiločio orlaivio valdymą, atkertant ryšį tarp šio orlaivio ir operatoriaus, įranga taip pat gali blokuoti navigacijos signalus.

Šiuo metu Krašto apsaugos ministerija derina 200 šarvuo-tųjų visureigių JLTV įsigijimą Lietuvos kariuomenei iš JAV Vyriausybės. Lietuva iš JAV taip pat įsigijo priešlėktuvines raketas, prieštankines sistemas „Javelin”, ryšių sistemas ir amuniciją. Savo ruožtu, JAV, įgyvendindamos paramos saugumui programas Lietuvoje, daug investavo į karinius poligonus ir kitą infrastruktūrą, finansuoja Lietuvos karių ir specialistų mokymą JAV karo mokyklose, kt.

Šių metų balandžio 2 d.

Krašto apsaugos ministerija ir JAV Gynybos departamentas pasirašė penkerių metų dvišalį bendradarbiavimo gynybos srityje planą. Jame numatyta per artimiausius penkerius metus daugiausiai dėmesio skirti bendroms pratyboms ir mokymams, atgrasymo priemonių Baltijos regione stiprinimui, dalyvavimui tarptautinėse operacijose, regioninių kibernetinių pajėgumų vystymui, kt. Šiuo dokumentu siekiama užtikrinti veiklos tęstinumą ir tinkamą ilgalaikių projektų finansavimą. *LR KAM*

SVARBI INFORMACIJA,
NORINTIEMS BALSUOTI PAŠTU

Jei planuojate balsuoti paštu, kviečiame užsiregistruoti www.rinkejopuslapis.lt iki nurodytų datų:
LR generaliniame konsulate Los Andžele **iki gegužės 3 d.**
LR generaliniame konsulate Čikagoje **iki gegužės 4 d.**
LR generaliniame konsulate Niujorke **iki gegužės 6 d.**
LR ambasadoje Vašingtone (įskaitant ir rinkėjus, gyvenančius Meksikoje) **iki gegužės 8 d.**

LR URM

DĖL UŽTERŠTOS RUSIŠKOS NAFTOS KREIPĖSI Į RUSIJOS PREZIDENTĄ

Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka kreipėsi į Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną dėl užterštos rusiškos naftos, kuri „Družba” vamzdynu nukreipiama į Baltarusijos perdirbimo gamyklas ir tranzitu – toliau į Vakarus.

Pasak Baltarusijos prezidentūros pranešimo, šią problemą A. Lukašenka aptarė su V. Putinu, kuris patikino, kad „šis incidentas bus labai rimtai išanalizuotas, principai įvertintas ir reikiamai išspręstas”.

„Baltarusija tikisi, kad nekokybiškos rusiškos naftos problema bus išspręsta greitai, kaip tai patikino Rusijos prezidentas”, – teigiama pranešime.

Praėjusios savaitės viduryje Baltarusija buvo priversta dėl šios priežasties smarkiai sumažinti savo naftos perdirbimo įmonių gamybos pajėgumus, stabdyti degalų eksportą į Baltijos valstybes, Lenkiją, Ukrainą bei stabdyti užterštos rusiškos naftos tranzitą į Lenkiją, pastarajai atsiskius ją priimti. Balandžio 26 d. rusiškos naftos tiekimas vamzdynais į Europą visiškai nutrūko, Ukrainai sustabdžius tranzitą į Slovakiją ir Vengriją.

Rusijos naftotiekių operatorė „Transneft” pranešė nustačiusi, jog organiniai chloro junginiai į „Družba” naftotiekį dideliai kiekiais pateko dėl privačios bendrovės „Samaratransneft terminal” kaltės. *LRT*

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Didžiausios Lietuvos politinės partijos – Lietuvos social-demokratų partijos (LSDP) – pirmininku perrinktas **Gintautas Paluckas**. Pirminiais duomenimis, G. Palucką palaikė 90 proc. visų balsavusių, už Seimo LSDP frakcijos seniūno pavaduotoją Algirdą Sysą balsavo 10 proc. partiečių, patvirtino partijos atstovas spaudai Justinas Argustas.

Neparlamentinės Centro partijos viduje kilus nesutariams, jos pirmininkas parlamentaras **Naglis Puteikis** pranešė, kad šeštadienį buvo atnaujinta partijos valdyba, dalies narių narystės buvo suspenduotos. Pasak N. Puteikio, valdybos pirmininku vietoje dokumentų klastojimu jį apkaltinusio Alvido Šimkaus buvo paskirtas Virginijus Šmigelskas. Anot politiko, partijos tarybos posėdyje taip pat buvo suspenduotos Valerijaus Šabrausko, Lauros Radzevičiūtės, A. Šimkaus bei Rimos Štefanės narystės.

LR Generalinė prokuratūra teigia kol kas neturinti teisinio pagrindo kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo tvarkant Gedimino kalną Vilniuje. Neatlikus kalno inžinerinių geologinių ir geotechninių tyrimų nėra galimybių įvertinti atliktų darbų tikslingumo bei tinkamumo ilgalaikėje perspektyvoje, o be to prokuratūra negali įvertinti Gedimino kalno sutvarkymo darbų teisiniu aspektu, teigiama Generalinės prokuratūros perduotame komentare žiniasklaidai. Į prokurorus dėl viešojo intereso gynimo vasario pabaigoje kreipėsi laikinai premjero pareigas ėjęs finansų ministras Vilius Šapoka.

Seime kelią skinas nauja vaistų kompensavimo tvarka – Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) ketina nustatyti paciento gydymo kainos ribą – 30 tūkst. eurų. Ją viršijus, būtų nerekomenduojama kompensuoti medikamentų, pranešė LRT televizija. Nors ministerija žada atsižvelgti į kiekvieno ligonio būklę, vaistų gamintojai ir pacientų organizacijos kritikuoja ir sako, kad tokiu būdu ligoniai gali negauti jiems reikalingų vaistų. Įstatymo pakeitimai toliau bus svarstomi Seime. Ligonų kasa skaičiuoja, kad iš viso valstybė pernai kompensuojamiems vaistams išleido daugiau nei 200 mln. eurų.

Lietuva pernai tenkino daugiausiai prieglobsčio prašymų tarp trijų Baltijos šalių, šią savaitę pranešė Eurostatas. Europos Sąjungos (ES) mastu sudaromos statistikos duomenimis, Lietuva 2018 metais prieglobsčio statusą suteikė 140 imigrantų, dar 20 jų į šalį buvo priimta pagal persikirstymo programą. Pagal šią programą trečiųjų šalių piliečiai priimami Jungtinių Tautų prašymu pagal ES susitarimą.

Gegužės 2-ąją, Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų aviacijos bazėje Šiauliuose vyks NATO oro policijos misiją Baltijos valstybėse vykdančių karinių vienetų pasikeitimo ceremonija. Atvykstantys Vengrijos karinių oro pajėgų kariai perims vadovavimą misijai iš Lenkijos karinių oro pajėgų karių. Papildomai misiją iš Lietuvos sustiprins Ispanijos karinių oro pajėgų kariai.

Europos Parlamento narys, Darbo partijos vadas Viktoras Uspaskichas investuoja į nekilnojamąjį turtą (NT) Tailande, pranešė naujienų portalas 15min.lt. Anot portalu, politikas investavo 4 mln. eurų į apartamentus prie Antamanų jūros pakrantės. Pinigus jis skolinosi iš savo vaikų valdomo verslo. V. Uspaskichas taip pat paskolino daugiau nei milijoną eurų savo verslo partneriui, Tailando karininkui.

Nacionalinis transliuotojas LRT balandžio 25 d. pranešė svarstantis kreiptis į teismą dėl kandidato į prezidentus filosofo Arvydo Juozaičio kaltinimų. „Kandidatas Lietuvos televiziją įvardino korupcijos židiniu, todėl LRT svarsto galimybę kreiptis į teismą ir ginti savo dalykinę reputaciją“, – rašoma jame. A. Juozaitis per ketvirtadienį vykusius kandidatų į prezidentus debatus pavadino LRT „korupcijos židiniu“, o po keliasdešimties minučių paliko renginį, apkaltinęs visuomeninį transliuotoją ir kitas žiniasklaidos priemones sudarant nevienodas sąlygas kandidatams.

Atsižvelgiant į pernai gruodį priimtas Valstybės tarnybos įstatymo pataisas, Seimo statute reglamentuotas Seimo nariams talkinančių darbuotojų darbas. Kaip numato priimtos Seimo statuto pataisos, kiekvienam Seimo nariui įsteigiamos 3 Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigybės. Seimo nario pasirinkimu gali būti steigiamos Seimo nario patarėjo ir (ar) Seimo nario padėjėjo pareigybės. Priėmus Statuto pataisas nebelieka Seimo nario padėjėjo-sekretoriaus pareigybės, nes atsisakyta pareigybės požymio „sekretorius“. Statute taip pat įteisinta, kad Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas darbą organizuoja ir darbo laiką skirsto suderinęs su Seimo nariu, neviršydamas jo pareigybės nustatytos darbo laiko normos ir laikydamasis maksimalaus darbo laiko ir minimalaus poilsio laiko reikalavimų. Jos įsigalios šių metų birželio 1 d.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV TRAUKIASI IŠ TARPTAUTINĖS GINKLŲ PREKYBOS SUTARTIES

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump).

Reuters

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) balandžio 26 d. pareiškė, kad JAV traukiasi iš vienos tarptautinės sutarties, reglamentuojančios prekybą ginklais.

Prezidentas nurodė, kad nusprendė nutraukti dalyvavimą Jungtinių Tautų sutartyje, kuri reguliuoja prekybą konvenciniais ginklais.

Minimas susitarimas dėl

ginklų taikomas prekybai tankais, šarvuočiais, didelio kalibro artilerijos sistemomis, koviniais lėktuvais ir sraigtasparniais, karo laivais, raketomis ir reaktyvinės artilerijos sistemomis, taip pat mažo kalibro ir pėstininkų ginklais.

D. Trampas pareiškė, kad JAV „atmeta šią sutartį“ ir „atsiima savo parašą“.

Tai jis pareiškė sakydamas kalbą Nacionalinės šaulių asociacijos (NRA) renginyje Indianapolyje Indianos valstijoje. NRA tvirtina, kad sutartis kelia grėsmę šalies konstitucijos antrajai pataisai, užtikrinančiai amerikiečių teisę turėti ginklų.

JAV pasirašė sutartį 2013 metais, tačiau taip ir neratifikavo jos.

LRT

„RIBŲ NEPAISYMU“ PAVADINO JAV PASKIRTĄ NUOSPRENDĮ ŠNIPINĖJIMU ĮTARIAMAI RUSEI

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas balandžio 26 d. pavadino šnipinėjimu Rusijai kaltinamai rusei Marijai Butinai paskirtą pusantrų metų laisvės atėmimo bausmę „visišku ribų nepaisymu“.

„Užsienio reikalų ministerija jau pateikė komentarą dėl 18 mėnesių nuosprendžio Butinai. Ir, man rodos, ten – URM komentaruose – taip ir sakoma, kad tai visiškas ribų nepaisymas. Taip ir yra. Neaišku, už ką ją nuteisė, kokį nusikaltimą ji padarė,“ – per

spaudos konferenciją Pekine sakė V. Putinas.

Pasak prezidento, JAV šiuo žingsnius stengėsi „išsaugoti reputaciją“ arba „apginti mundurą“.

„Paėmė, sučiupo, įkišo mergaitę už grotų, o apkaltinti nėra kuo. Na, nieko, apkaltins. Kad neatrodytų visai absurdiška, davė 18 mėnesių, kad parodytų, jog ji dėl kažko kalta,“ – pareiškė jis.

Teismas atsižvelgė, kad M. Butina laukdama nuosprendžio jau išbuvo devynis mė-

nesius areštinėje, ir atitinkamai sušvelnino jai skirtą bausmę. Už grotų jai dar teks praleisti devynis mėnesius.

Vis dėlto teisėja skyrė 30-metė rusei – prisipažinusiai, kad ketino be registracijos veikti šalyje kaip užsienio vyriausybės agentė – visą prokurorų prašytą bausmę.

Prokurorų teigimu, nors M. Butova veikė atvirai ir nedarbo tiesiogiai kuriai nors Rusijos žvalgybos agentūrai, ji vis tik kėlė grėsmę Jungtinėms Valstijoms.

LRT

RUSIJA TAIKYSIS Į 2020 M. JAV PREZIDENTO RINKIMUS

Rusija taikysis į kitąmet vyksiančius JAV prezidento rinkimus kampanijomis socialiniuose tinkluose, taip pat platinama melagingas naujienas ir propagandą, bandydama sukelti sumaištį šalyje ir suskaldyti amerikiečius, mano Federalinio tyrimų biuro (FTB) direktorius Christopheris Wray'us.

Ch. Wray'us, kalbėdamas Tarptautinių santykių taryboje Vašingtone, sakė, kad, kaip 2016-ųjų prezidento rinkimų atveju, Rusija bandė paveikti 2018 m. JAV vidurio kadencijos rinkimus ir bandys daryti tą patį 2020-aisiais.

„Socialinių tinklų, melaginių naujienų, propagandos, klaidinančių personų naudojimas bandant mus sukiršinti vyksta nuolat“, – sakė Ch. Wray'us.

Rusijos žvalgybos tarnybos siekia „nuteikti mus vienas prieš kitą, kurstyti nesantaiką, kelti sumaištį, kenkti amerikiečių tikėjimui demokratija“, tikino FTB vadovas.

„Tai nėra grėsmė vienam rinkimų ciklui, tai yra 365 dienas per metus kylanti grėsmė, kuri tebesitęsia. Mūsų nuomone, 2018-ieji buvo tarytum repeticija prieš didįjį 2020-ųjų pasirodymą“, – kalbėjo Ch. Wray'us.

Pasak jo, nors Rusija ir siekė paveikti tiek 2016-ųjų, tiek ir 2018-ųjų rinkimus Jungtinėse Valstijose, nebuvo jokio kišimosi į pačių rinkimų infrastruktūrą, o socialinių tinklų bendrovės padarė didžiulę pažangą sustvarkydamos su kenkėjiškais veikėjais.

„Manau, kad (socialinių

Federalinio tyrimų biuro (FTB) direktorius Christopheris Wray'us.

AFP

tinklų) bendrovės supranta, kad jos turi imtis veiksmų, kad jų pačių platformos nebūtų išnaudojamos. Yra daugybė sėkmės istorijų vidurio kadencijos rinkimuose (2018 m.), kai dalis bendrovių pačios ėmėsi veiksmų, uždarydamos ir išmesdamos iš tinklų vartotojus“, – teigė Ch. Wray'us.

ELTA

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

VOLODYMIRAS ZELENSKIS – NAUJASIS UKRAINOS PREZIDENTAS!

Įvykiai Ukrainoje su Lietuva susiję tiesiogiai ne tik dėl istorinių ryšių su šia šalimi, bet ir dėl geopolitinių priežasčių: Ukrainos sėkmė integruojantis į Vakarų Europą ir atsikratant Rusijos protektorato įvaizdžio lemia ir Lietuvos saugumą.

Po kruvinų Maidano įvykių, po patirtos Rusijos tiesioginės agresijos, atplėšusios nuo Ukrainos Krymą ir iš dalies Donbasą, Ukraina demokratiniu būdu išsirinko prezidentą Piotro Porošenko, kuriam teko sunki dalia nukreipti savo šalį į Vakarų pusę. Vienareikšmiai vertinti jo kadencijos darbus niekas neišdrįstų – yra ir gerų darbų, yra ir sričių, kuriose pažangos nematyti (pvz., kova su korupcija, oligarchų įsigalėjimas ir pan.). Kaip bebūtų, nauji rinkimai, kurių antras turas baigėsi balandžio 21 d., parodė, kad ukrainiečiai P. Porošenko prezidentavime įžvelgė daugiau trūkumų nei gerų darbų – jo konkurentas rinkimuose Volodymyras Zelenskis surinko daugiau nei 70 proc. rinkėjų balsų. Ir tapo naujuoju Ukrainos prezidentu. Žinoma, šis žmogus, iki šiol pažinotas tik kaip komikas iš serialo „Tautos tarnas“ (kuriame jis vaidina pagrindinį herojų, rodomas nuo 2015 m.), ir iki šiol nedalyvavęs politikoje, uždavė daugybę mįslių politikams, politologams ir žurnalistams, bandantiems atsakyti – „Kas jūs, pone Zelenski?“ Žinoma tik tiek, kad V. Zelenskis turi teisininko išsilavinimą, įgytą Kijevo nacionalinio ekonomikos universiteto padalinyje jo gimtajame mieste Kryvyj Riho, tačiau šioje srityje niekada nedirbo. Bet kuriuo atveju akivaizdu, kad naujasis Ukrainos prezidentas V. Zelenskis yra minėto serialo produktas, rinkėjų sąmonėje susitapatinęs su teigiamu serialo personažu, kovojančiu su korupcija ir oligarchais. Kita vertus, tikrovėje V. Zelenskis susijęs su oligarchu Ihoriu Kolomoiskiu – aršiu P. Porošenko priešininku, tad kyla abejonių, ar naujasis prezidentas sugebės (ir ar norės?) atsiriboti nuo oligarcho, kuriam priklauso TV kanalas, transliuojantis populiarųjį serialą. Ir nors dabar jau naujasis Ukrainos prezidentas teigia, jog su oligarchu I. Kolomoiskiu jį sieja tik verslo ryšiai, žurnalistai yra pastebėję judviejų nuolatinius susitikimus užsienyje, kurie neatrodo padiktuoti verslo reikalų... Iš čia kilo kalbų, kad V. Zelenskis bus I. Kolomoiskio marionetė. Tokios kalbos turi pagrindą tik dėl to, kad priimdamas sprendimus naujasis Ukrainos vadovas turės vis dėlto kažkuo remtis.

Be abejo, visiems labiausiai rūpi atsakymas į klausimą – ar V. Zelenskis nėra prorusiškas, t. y. ar jis nėra Kremliaus plano dalis? Kol kas tokių prielaidų nėra, greičiausiai reikalą turime su dviejų turtingiausių ir įtakingiausių Ukrainos žmonių dvikova – I. Kolomoiskis prieš P. Porošenką, o V. Zelenskis tapo tuo žmogumi, apie kurį I. Kolomoiskis kažkada kalbėjo: „paremsiu tą, kuris nugalės Porošenką“. Taigi, paprasčiausia tikimybė ta, kad Kremlius ieškos bet kokių nesutarimų Ukrainoje savo interesams realizuoti.

Na, o Lietuvos politikai ir politologai apie Ukrainos prezidento rinkimus kalba štai ką. Seimo narys Laurynas Kasčiūnas teigia, kad „stebuklas neįvyko“: „Rinkimai baigėsi, prasideda nauji rinkimai. V. Zelenskiui ir jo aplinkai norint įtvirtinti savo pozicijas Ukrainos politinėje sistemoje reikės perimti Aukščiausios Rados kontrolę. Ukrainos parlamentas bus renkamas spalį, ir jau

UKRAINA DAR KARTĄ ĮRODĖ ESANTI LAISVA ŠALIS

Ukrainiečiai vėl tai padarė. Per 2014 metų Maidano sukilimą jie parodė netoleruosiantys korumpuoto, autoritarinio Viktoro Janukovyčiaus valdymo. Dabar jie privertė Petro Porošenką paragauti pralaimėjimo kartėlio.

Svarbiausia Ukrainos prezidento rinkimų žinia – ne nepaprasta autsaiderio televizijos komiko Volodomyro Zelenskio pergalė, o pareigas einančio prezidento pralaimėjimas. Ukraina patenka į retą ir garbingą kategoriją kaip vieta, kur gali būti pats galingiausias žmogus šalyje (ir vienas turtingiausių), bet negali išvengti žmonių nepasitenkinimo.

Rinkimai – negrabus mechanizmas. Į juos sudedamas painus emocijų ir interesų mišinys, o gaunami paprasti atsakymai. Daugiau balsų vienai pusei, mažiau – kitai. Kada nors galbūt sugalvosim kažką geriau. Tačiau rinkimai pasižymi vienu dideliu priva-

lumu: jie priverčia politikus bijoti rinkėjų. Tai negarantuoja gero valdymo! Kita vertus, nebaudžiamumas skatina blogą valdymą.

Kalbant sąžiningai, P. Porošenka toli gražu nebuvo toks blogas kaip jo pirmtakas. Jis gerai atstovavo Ukrainos interesams užsienyje. Jo vyriausybė įvykdė kai kurias svarbias reformas. Jis perėmė valdžią tuo metu, kai šaliai grėsė pralaimėti ir būti sudraskytai. Jam vadovaujant Ukraina išgyveno tris krizes: konstitucinę, finansų ir karinę. Galbūt istorijoje jis bus prisimenamas maloniau negu dabar.

Vis dėlto rinkėjai norėjo pokyčių. Buvo per daug kalbama apie kovą su korupcija, o pažangos buvo per mažai ir ji atėjo per vėlai. Porošenka negailestingai (kai kurie pasakytų – ciniškai) išnaudojo tokias temas kaip kalba, tapatybė, istorija ir kultūra. Jo

šalininkai pagrįstai peikė poną Zelenskį kaip nerimtą veikėją, bet be pagrindo tvirtino, kad jis tikriausiai yra Kremliaus statytinis. Ukrainiečiai – patriotiškai, bet nemėgsta, kai jų patriotizmą išnaudoja partiniams tikslams.

Visa tai yra blogos naujienos ponui V. Putinui. Jo svajonė apie civilizacinę ir religinę hegemoniją, apimančią įsivaizduojamą rusakalbį ortodoksišką pasaulį virto griuvėsiais – kaip ir jo propagandos naratyvas. Ukraina, neva atsidūrusi nacių rankose, yra vienintelė šalis pasaulyje, kur tiek prezidentas, tiek premjeras yra žydai. Rinkėjai sugriovė teiginį, kad šalį valdo grėsmingas pučistų režimas, primestas marionetininkų iš užsienio. Šalyje, kurioje anksčiau buvo išsikerojęs rinkimų klastojimas, škart balsavimas buvo laisvas ir sąžiningas. Taip pat paaiškėjo, kad aštraus etninio arba kalbinio susiskaldymo idėja irgi yra nesąmonė. Ukraina yra dvikalbė šalis, ir rinkėjai pabrėžtinai piktinosi mėginimais tai pakeisti – bet kuria kryptimi.

Trumpai tariant, Ukraina yra laisva šalis, o Kremliaus melo mašinos darbas sulig kiekviena diena atrodo vis absurdiškesnis. Ko gera, rusai ilgisi dienos, kai ir jie galės džiaugtis laisve išspirti savo valdytojus kartu su jų banditų ir bičiulių svitomis.

Be to, šie rezultatai yra labai gera žinia Ukrainos draugams Vakaruose. Tai ženklas, kad „demokratijos recesija“ nėra tokia gili ar bauginama, kaip gali atrodyti. Rezultatai pateisina tuos, kas ankstesniais metais skatino padėti Ukrainai ir ragino sprendimus priimančius veikėjus bei visuomenę ignoruoti Kremliaus sekamas baisias pasakas. Didžiausias kliuvinys pagalbai iš išorės buvo korupcija. Jeigu Zelenskis sugebės pasiekti įtikinamos pažangos šiame fronte, už tai laukia puikus ekonominis, politinis ir karinis atlygis.

Žinoma, tai nereiškia, kad naujasis prezidentas turėtų išvengti priekabaus vertinimo už savo nepatyrimą, lengvabūdiškumą, savo abejotinus draugus arba beatodairišką požiūrį į politiką. Jam būtina suburti komandą, pajėgią stumti skubiai reikalingas reformas per vidaus politikos kliūčių ruožą. Jam reikės pelnyti saugumo ir gynybos profesionalų pasitikėjimą bei energingai pradėti megzti ryšius su užsieniu. Rusija jam surengs sunkų karinį, diplomatinį arba abiejų rūšių egzaminą.

Edwardas Lucasas, Europos politikos analizės centro viceprezidentas

dabar V. Zelenskio registruota, bet jokios veiklos ir struktūros dar neturinti politinė partija tokiu pačiu pavadinimu „Sluga narodu“ (Tautos tarnas, – *red. past.*) apklausose. Konkurentams tai irgi bus politinio išgyvenimo klausimas.

V. Zelenskio aplinka kalba apie galimas bylas P. Porošenko aplinkai (o tai V. Zelenskiui būtų naudinga ir didinant savo politinį kapitalą). Jei šalyje prasidės politinis chaosas, tuo tikrai bandys pasinaudoti Rytų kaimynė. Kremlius tikrai tikrins V. Zelenskį, norės jį išbandyti: tiek galimai eskaluodamas situaciją Donbase ar Azovo jūroje ar siūlydamas susitarti dėl Donbaso statuso.

Artimiausiu metu sužinosime koks yra realus oligarcho Ihorio Kolomoiskio vaidmuo, koks jo svoris V. Zelenskio aplinkoje. Gali būti, kad pagrindas I. Kolomoiskio grįžimui į Ukrainą jau yra klojamas. Neseniai Kijevo administracinis apygardos teismas paskelbė, jog didžiausias šalyje komercinis bankas „PrivatBank“ (dėl šio banko ir kilo konfliktas tarp I. Kolomoiskio ir P. Porošenkos, – *red. past.*) 2016 metų pabaigoje buvo nacionalizuotas neteisėtai.

Deja, bet susiklosčiusi situacija Vakarams taps pretekstu neskubinti ES ir Ukrainos integracijos, nors būtent aiški narystės ES perspektyva turėjo tapti tuo išoriniu veiksmu, galėjusiu galutinai pakeisti Ukrainos raidos trajektoriją. Bet nepakeitė. Ukrainiečių tauta ir toliau lieka „struktūrų persidengimo“ erdvėje”.

Ukraina nėra prezidentinė valstybė (nors politinė sistema dažnai keičiama, tad tebėra formavimosi stadijoje). Formaliai prezidentas yra valstybės vadovas, skiriantis gynybos, užsienio reikalų ministrus, saugumo struktūrų vadovus, jis taip pat gali vetuoti įstatymus bei daryti didelę įtaką regioninėms administracijoms, tačiau be parlamento palaikymo vykdyti esmines vidaus politikos reformas bus sudėtinga (P. Porošenko, prisiminkime, vadovavo valstybei tuo metu, kai parlamente dominavo jo politinė partija), todėl bus labai svarbūs rudenį vyksiantys parlamento rinkimai.”

Lietuvis Aivaras Abromavičius, buvęs Ukrainos ekonomikos ir prekybos ministras (iš pareigų jis atsistatydino 2016 m., nes nebematė galimybių dirbti tuometinėje aplinkoje), per Ukrainos prezidento rinkimus dirbo rinkiminės kampanijos patarėju V. Zelenskio štabe, tad jo išrinkimą vertina tik teigiamai, visiškai nesutikdamas, kad tai „katė maiše”. A. Abromavičiaus teigimu, rinkimus laimėjęs V. Zelenskis galėtų suvienyti šalį ir toliau ją vesti į Europos Sąjungą ir NATO. Taip pat su naujuoju prezidentu galima sieti viltis ir daugelyje vidaus politikos sričių, ypač kovoje su korupcija ir įstatymų ignoravimu. Žinoma, tai nebus lengva, ypač didelio pasipriešinimo galima sulaukti iš Aukščiausios Rados, todėl naujojo prezidento darbo sėkmė priklausys nuo š.m. spalio mėnesį vyksiančių parlamento rinkimų.

Naujojo Ukrainos prezidento Volodymyro Zelenskio inauguracija planuojama gegužės pabaigoje-birželio pradžioje.

Kęstutis Šilkūnas

KIBERNETINIO SAUGUMO TARYBĄ PAPILDYS ATSTOVAI IŠ ŠVIETIMO, ŽINIASKLAIDOS, ENERGETIKOS IR SAVIVALDOS SEKTORIŲ

Atnaujinama ir praplečiama Lietuvos Kibernetinio saugumo tarybos sudėtis – į ją įtraukiami atstovai iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Interneto žiniasklaidos ir Lietuvos savivaldybių asociacijų, bei energetikos įmonių grupės UAB „EPSO-G“. Tokiam LR Krašto apsaugos ministerijos pasiūlytam projektui balandžio 24 d. pritarė Vyriausybė.

Praplėtus Kibernetinio saugumo tarybos sudėtį, sudaroma galimybė padidinti svarstomų klausimų apimtį, susijusių su kibernetinio saugumo kultūros skatinimu, kibernetinio saugumo užtikrinimu savivaldybių institucijose ir įstaigose, žiniasklaidos priemonėse ir energetikos sektoriuje.

Didžiausius interneto naujienų portalus vienijančios Interneto žiniasklaidos asociacijos atstovo įtraukimu į tarybą įgyvendinamas dar 2018 m. Krašto apsaugos ministerijos, Nacionalinio kibernetinio saugumo centro ir interneto žiniasklaidos priemonių pasirašytas

Bendradarbiavimo susitarimas. Kibernetiniai incidentai ir atakos vis dažniau pažeidžia ne tik viešąjį ir privatų sektorius, bet ir žiniasklaidos priemones, todėl bendradarbiavimas su žiniasklaidos priemonių atstovais yra ypatingai svarbus siekiant mažinti kibernetinių grėsmių poveikį žiniasklaidai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovo įtraukimas į tarybos veiklą yra labai svarbus, siekiant užtikrinti kokybišką ir darbo rinkos poreikius atitinkantį kibernetinio saugumo švietimą aukštosiose, bendrojo lavinimo mokyklose ir darželiuose, taip pat pedagogų kvalifikacijos kėlimą. Tuo pačiu bus įgyvendinamas Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos vienas iš svarbiausių tikslų – kibernetinio saugumo kultūros ir inovacijų plėtros skatinimas.

Pastarųjų metų Nacionalinio kibernetinio saugumo būklės ataskaitose buvo pažymimos kenkimo programinės įrangos grėsmingos paplitimo tendencijos gyvybiškai

Kibernetinio saugumo tarybos posėdis.

KAM archyvo nuotr. / aut. Giedrė Maksimovicz

svarbiuose sektoriuose, nuo kurių priklauso nepertraukiamas paslaugų teikimas gyventojams ir šalies ūkiui. Energetikos ministerijos siūlymu, į Kibernetinio saugumo tarybą papildomai įtraukiamas ir energetikos sektoriui atstovaujanti bendrovė UAB „EPSO-G“ atstovas.

Po pakeitimų Kibernetinio saugumo tarybos narių skai-

čius padidės nuo 24 iki 27 viešojo ir privataus sektorių bei Lietuvos mokslo ir studijų institucijų atstovų. Ankstesnė tarybos institucinė sudėtis nekito nuo jos įsteigimo 2015 metais.

Kibernetinio saugumo taryba yra nuolatinė kolegiali nepriklausoma patariamoji institucija, analizuojanti kibernetinio saugumo užtikrini-

mo būklę Lietuvoje ir teikianti kibernetinio saugumo politikos formavimo ir įgyvendinimo institucijoms, kibernetinio saugumo subjektams, mokslo ir studijų institucijoms ir informacinių technologijų srityje veiklą vykdančioms verslo subjektams pasiūlymus dėl kibernetinio saugumo užtikrinimo būklės gerinimo.

LRV

KLIVLENDO TARPTAUTINIAME ŠLOVĖS MUZIEJUJE PAGERBTA INGRIDA BUBLYS

Alex Machaskee (kairėje), buvęs *Cleveland Plain Dealer* laikraščio leidėjas, įteikė CIHF (*Cleveland International Hall of Fame*) žymenį LR garbės konsulei Ohajaus, Indianos ir Kentukis valstijoms Ingridai Gertrūdai Bublienei. Š.m. balandžio 16 d. ji pagerbta už nuopelnus Klivlendui, JAV ir Lietuvai. *Toomas Tubalkain nuotr.*

Ingrida Bublys, *IB International Inc.* prezidentė, jau virš 30 metų dalijasi verslo plėtros galimybėmis, įmonių pristatymu Baltijos šalyse ir JAV, o pastaruoju metu plėtoja verslo ryšius ir į kitas valstybes. „IBInternational“ atstovauja daugeliui JAV įmonių įvairiuose pramonės sektoriuose, taip pat padeda įsitvirtinti įvairioms Lietuvos įmonėms JAV.

Ingrida Bublys yra Lietuvos Respublikos garbės generalinė konsulė Ohajaus, Indianos ir Kentukis valstijoms jau 22 metus, skatinant draugiškus santykius tarp Lietuvos ir JAV. Ji padėjo Lietuvai užmegzti gerus santykius su miestų ir JAV valstybės pareigūnais, švietimo įstaigomis ir JAV korporacijomis.

„Dirvos“ inf.

ŠV. IGNOTO BAŽNYČIOJE ATIDENGTA BARELJEFAS ŽUVUSIEMS LIETUVOS KARIAMS

„Per amžius budėję, laisvę laimėjome per aukas ir pasišventimą“ – toks užrašas puošia balandžio 17 d. Šv. Ignoto Lietuvos kariuomenės bažnyčioje Vilniuje Krizmos šv. Mišių metu atidengtą bareljefą. Jis skirtas žuvusiems Lietuvos kariams, primenant mūsų karių ir visos tautos pasiaukojimą vardan Laisvės, atminti.

„Bareljefo kompozicijoje esantis karys su skydu, ant kurio pavaizduoti Gediminaičių stulpai rodo, kad jis kovojo už Lietuvos laisvę. Tad buvome, esame ir būsimė nenugalimi“, – sako išskilmėse dalyvavęs ir bareljefą atidengęs LR krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis.

„Žuvusių karių pagerbimas bažnyčiose – tai gili šaknis Vakarų Europoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose turinti tradicija. Džiaugiuosi, kad už šalies laisvę kovoję ir gyvybes paaukoję kariai nuo šiol bus deramai pagerbti ir Lietuvos kariuomenės bažnyčioje“, – sakė taip pat ceremonijoje dalyvavęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. lt. Jonas Vytautas Žukas.

Kartu buvo atidengtos ir trys atminimo lentos pagerbiant žuvusius Lietuvos karius: savanorį Artūrą Sakalauską, žuvusį Vilniuje 1991 m. rugpjūčio 21 d., vyresnįjį leitenantą Normundą Valterį, žuvusį Bosnijoje ir Hercegovinoje

Šv. Ignoto Lietuvos kariuomenės bažnyčioje Vilniuje atidengtas bareljefas, skirtas žuvusiems Lietuvos kariams, kartu primenantis karių ir visos tautos kovą už Laisvę.

LR KAM

1996 m. balandžio 17 d. ir seržantą Arūną Jarmalavičių, žuvusį Afganistane 2008 m. gegužės 22 dieną.

Atidengtame bareljefe vaizduojamas karys, kovojęs ir žuvęs, bet jo dvasia liko nenugalėta. Kovotojas yra globojamas dviejų angelų. Visos trys figūros yra apjungtos fone esančios vėliavos.

Idėjos įamžinti žuvusius Lietuvos karius iniciatoriai – karo istorikas dr. Valdas Rakutis ir buvęs ilgametis Lietuvos kariuomenės dailininkas Giedrius Reimeris. Bareljefo autoriai – skulptoriai Leonas ir Eimantas Pivoriūnai.

Krizmos Šv. Mišiose ir ceremonijoje taip pat dalyvavo ir Lietuvoje dislokuotų sąjungininkų pajėgų kariai, žuvusiųjų karių artimieji, bendražygiai,

kiti ministerijos ir Lietuvos kariuomenės pajėgų atstovai.

Šių Šv. Mišių metu savo kunigystės įžadus atnaujinio Lietuvos kariuomenės kapelionai. Šiuo metu Lietuvos kariuomenėje tarnauja 12 karo kapelionų. Taip pat buvo šventinami trijų rūšių aliejai: ligonių aliejus, katekumenų aliejus ir krizma.

Ligonių aliejus naudojamas teikiant Ligonių patepimą. **Katekumenų aliejus** skirtas tiems, kurie priims krikštą. **Krizmos konsekrovimas** yra esminis šių Mišių elementas. Mišių metu arba prieš jas vyskupas įpila kvepalų į aliejų ir pagamina krizmą. Krizma naudojama kunigų, vyskupų šventimams, altorių pašventinimo iškilimams.

LR KAM

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAS L. LINKEVIČIUS KIJEVE PASVEIKINO IŠRINKTĄJĮ UKRAINOS PREZIDENTĄ V. ZELENSKĮ

Balandžio 25 dieną Kijeve, Ukrainoje, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius pasveikino išrinktąjį Ukrainos prezidentą Volodymyrą Zelenskį.

„Didelis tautos palaikymas visuose Ukrainos regionuose jums suteikia unikalią galimybę sutelkti šalį užtikrinant Ukrainos teritorinį vientisumą ir nepriklausomybę, tęsiant reformas, vykdant kovą su korupcija, įgyvendinant Asociacijos susitarimą su Europos Sąjunga“, – teigė ministras, naujam Ukrainos vadovui linkėdamas įgyvendinti užsibrėžtus tikslus. Ministras perdavė išrinktajam prezidentui Lietuvos savanorių dovaną

– periskopą. Tokie periskopai, nupirkti už Lietuvos žmonių suaukotas lėšas, fronto linijoje su Rusija yra išgelbėję ne vieno Ukrainos kario gyvybę.

L. Linkevičius išreiškė tvirtą įsitikinimą, kad bus išlaikytas artimas ryšys ir bendradarbiavimas tarp Lietuvos ir Ukrainos. Ministras akcentavo, kad Lietuva yra pasirengusi ir toliau palaikyti Ukrainą integruojantis į ES ir NATO.

Ministras L. Linkevičius vizito Ukrainoje metu taip pat susitiko su kadenciją baigiančiu prezidentu Petro Porošenka, ministru pirmininku Vladimiru Groismanu ir užsienio reikalų ministru Pavlo Klimkinu. **LR URM**

Išrinktas Ukrainos prezidentas Volodymyras Zelenskis (kairėje) ir LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. **LR URM**

NUTARTA SUKILIMO VADŲ IR DALYVIŲ PAVARDES RAŠYTI TRIMIS KALBOMIS

Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis pirmininkavo 1863-1864 m. Sukilimo vadų atminimo įamžinimo komisijos posėdžiui. **LRV**

Vykdant Gedimino kalno šiaurinio šlaito tvarkybos darbus 2017 metų žiemą atrasti kapai identifiukuoti kaip 1863-1864 m. Sukilimo vadų ir dalyvių, nubaustų mirties bausme Lukiškių aikštėje

palaidojimai. Rasta ir identifiukuota 20 palaikų. Nerasti palaikai priskirtini Stanislovui Išorai, jų planuojama toliau ieškoti.

Anksčiau vykusiuose Komisijos posėdžiuose pritar-

ta, kad atrasti sukilėlių palaikai būtų laidojami Senųjų Rasų kapinių Koplyčioje įrengtame kolumbariume. Laidojimo ir atminimo įamžinimo klausimai aktyviai derinami su Lenkija, šiemet šios šalies

istorijos paveldo ekspertai vizito Vilniuje metu susipažino su Sukilimo vadų atminimo įamžinimo Rasų kapinėse projektu, kurį įvertino kaip aukštos kokybės pavyzdį.

Nutarta įsiklausyti į Lietuvos istorijos rekomendacijas ir Sukilimo vadų bei dalyvių vardus/pavarde ant atminimo lentų vardus rašyti lietuvių, lenkų ir baltarusių kalbomis.

Valstybinės laidotuvių bus organizuojamos glaudžiai bendradarbiaujant su Lenkija, į iškilmingą ceremoniją 2019 metų rudenį ketinama pakviesti Baltarusijos valstybinę delegaciją.

Posėdžio dalyviams pristatyti 1863–1864 m. Sukilimo vadų ir dalyvių palaidojimo vietos Senųjų Rasų kapinių centrinėje koplyčioje (kolumbariumo) įrengimo projektiniai pasiūlymai, kuriuos parengė Vilniaus miesto savivaldybės įmonė „Vilniaus planas“.

Prisidėdamas prie laidotuvių programos, Lietuvos nacionalinis dailės muziejus 2019 m. rudenį organizuoja renginių ciklą Sukilimui atminti. Pirmą kartą Lietuvoje bus eksponuojamas lenkų dailininko Arturo Grottgerio (1837–1867 m.) 6 piešinių ciklas „Lituanija“ (unikalių kūrinių rinkinį sudaro du ciklai „Polonia“ ir „Lituanija“ – tai Lenkijos nacionalinė vertybė, saugoma Krokuvos nacionaliniame muziejuje).

Taip pat vyks tarptautinė mokslinė konferencija „1863-1864 m. Sukilimas lietuvių, lenkų ir baltarusių istoriografijoje ir istorinėje atmintyje“ (dalyvauja Lietuvos, Lenkijos ir Baltarusijos istorikai).

Lietuvos istorijos muziejus 2019 m. rudenį rengia parodą, skirtą Gedimino kalno archeologiniams kasinėjimams ir radiniams bei išleis knygą apie naujausius 1863-1864 m. sukilimo istoriografinius tyrimus. **LRV**

NKSC SKELBIA KIBERNETINIO INCIDENTO PRIEŠ LR KRAŠTO APSAUGOS MINISTRĄ TYRIMO ATASKAITĄ

Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos (NKSC) skelbia viešą tyrimo ataskaitą apie balandžio 10-12 d. prieš krašto apsaugos ministrą Raimundą Karoblį, kitas Lietuvos valstybės institucijas bei jų pareigūnus, taip pat žiniasklaidos priemones vykusią kompleksinę kibernetinę-in-

formacinę ataką.

NKSC viešojo tyrimo ataskaitoje pateikiama kibernetinio incidento analizė, joje dėmesys skiriamas atakai įgyvendinti piktavalių pasirinktiems metodams ir priemonėms, taip pat nurodomos ir rekomendacijos gyventojams ateityje kritiškai vertinti pateikiamą informaciją ir nepasiduoti manipuliacijoms.

Kompleksinė (kibernetinė-informacinė) ataka prasidėjo balandžio 10 d., kai suklautojus siuntėjo adresą ir prisistačius Krašto apsaugos ministerijos darbuotojui, buvo išplatintas melagingo turinio el. laiškas su įterpta nuoroda tikslinei auditorijai: Lietuvos

Respublikos valstybės institucijų atstovams, politikams.

Ataka paveikė naujienų portalus „Kas vyksta Kaune“ ir „The Baltic Times“, pateikiant dezinformaciją apie neva teisėsaugos institucijų atliekamą tyrimą. Melagingos naujienos išsiplėtė ir į socialinius tinklus ir interneto tinklalapius.

NKSC primena ir įspėja gyventojus, kad gavus įtartiną turinio el. laiškus, visų pirmiausia jų neplatinti bei nespaušti juose esančių nuorodų. Informacijos ir el. laišku klastojimas pasitelkiant socialinės inžinerijos metodą yra tipinė kibernetinė ataka, kurių skaičius pastaruoju metu auga eksponentiškai. **LR KAM**

ČIKAGOJE PRASIDĖJO LIETUVIŠKŲ DOKUMENTINIŲ FILMŲ FESTIVALIS

Gausiai lietuvių gyvenamoje Čikagoje, JAV, nuaidėjo pirmojo lietuviškų dokumentinių filmų festivalio atidarymas. Kaip pastebėjo festivalio atidarymo vedėjas, Amerikoje jau daug metų gyvenantis ir kuriantis filmininkas Arvydas Reneckis, tai pirmasis toks festivalis visoje Amerikoje, galintis pristatyti labiausiai Lietuvą garsinantį kino žanrą – dokumentiką.

Čikagos lietuvių bendruomenė niekada nestokoja renginių, tačiau kultūros, meno bei kino mėgėjai šiomis dienomis gali džiaugtis tikra lietuviško kino puota. Festivalyje bus parodyti aštuoni naujausi Lietuvos kino kūrėjų darbai,

visus juos pristatys autoriai. Ne atsitiktinai atidarymo filmu buvo pasirinkta vieno garsiausių dokumentininkų – Audriaus Stonio juosta „Moteris ir ledynas“.

Festivalio sumanytoja ir organizatorė Audronė Januškienė vylėsi, kad festivalis taps kasmetiniu renginiu, kurio metu naujausi dokumentiniai filmai bus pristatyti ne tik Čikagos, bet ir kitų Amerikos miestų žmonėms. Festivalį pasveikino LR kultūros ministras Mindaugas Kvietkauskas bei LR Generalinio konsulato Čikagoje konsulas Mantvydas Bekešius.

Festivalis tęsis iki gegužės 5 d. **LR T**

PARODA „VILKO VAIKAI: DUONOS KELIU IŠ RYTŲ PRŪSIJOS Į LIETUVĄ 1945-1948” ATIDARYTA KÜNZELSAU MIESTE

Parodos atidaryme kalba Lietuvos Respublikos ambasadorius Darius Jonas Semaška. LR URM

Š.m. kovo 25 d. Lietuvos Respublikos ambasadorius Darius Jonas Semaška ir Lietuvos garbės konsulas Baden-Württemberg federalinėje žemėje prof. dr. Wolfgang von Stetten Künzelsau mieste atidarė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus parengtą parodą „Vilko vaikai: duonos keliu iš Rytų Prūsijos į Lietuvą 1945-1948”.

2018 m. balandžio 12 d. paroda buvo atidaryta Erfurte, tada keliavo į Berlyną,

Potsdamą, buvo eksponuojama Brandenburgo federalinės žemės Parlamente (Landtag), Hiutenfelde (Vasario 16-osios gimnazijoje), Meklenburgo Priešakinės Pomeranijos federalinės žemėje esančiame Waren mieste.

Vokiečių ir lietuvių kalbomis parengtoje parodoje atspindi skaudus vilko vaikais vadinamų mažamečių Antrojo pasaulinio karo ir pokario aukų likimas. Vilko vaikais vadinami nuo 3 iki 6 metų amžiaus Rytų Prūsijos vaikai,

kurie 1945–1948 m. pasiekė Lietuvą, kur rado prieglobstį lietuvių šeimose.

Rengiant parodą Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui talkino Lietuvos Respublikos ambasada Berlyne, Lietuvoje veikianti vokiečių bendrija „Edelweiss-Wolfskinder”, organizacija „Karo vaikai” (vok. „Kriegskinder”) Granzėje (vok. *Gransee*) (Vokietija). Dalinį finansavimą parodai suteikė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė. LR URM

GRAFINĖ NOVELĖ „SIBIRO HAIKU” PRISTATYTA PARYŽIUJE

Paryžiaus aukštojoje socialinių mokslų mokykloje (EHESS) balandžio 1 d., Lietuvos ambasados iniciatyva įvyko „Sibiro haiku” prancūziško leidimo pristatymas Paryžiaus akademinės bendruomenės atstovams.

Grafinės novelės sumanyimą ir kūrybinį procesą, santykį su autentiška sovietinės deportacijas išgyvenusiųjų patirtimi pristatė autorės Jurga Vilė ir Lina Itagaki. Tėvo prisiminimų įkvėpta knygos autorė Jurga Vilė kalbėjo, kaip etnines linijas peržengiantis žmogiškumas, kūryba ir fantazija padeda išgyventi traumines patirtis ir papasakoti apie jas kitiems. Rašytoja pabrėžė siekusi kalbėti apie lietuvių išgyventas represijų patirtis kaip apie universalias, kad jos rezonuotų šiuolaikiniuose kontekstuose, priverstų susimąstyti apie neapykantos režimų pasekmes ir humanistinių vertybių galią.

Prancūzų sovietinių represijų tyrinėtojai Alainas Blumas ir Cécile Vaissié, Baltijos šalių istorikas Julienas Gueslinas pripažino, kad Prancūzijoje stinga gi-

lesnio žinojimo ir suvokimo apie SSRS istoriją, stalinizmo represijas, Baltijos šalių okupacijos patirtį, o šis grafinės novelės žanras – puiki priemonė papasakoti apie tai platesnei auditorijai.

Knygą jau turėję proga perskaityti vakaro dalyviai žavėjosi jos universaliumu,

manizmu, subtiliu, nesentimentaliu tragedijų pasakojimu, niuansuotais personažais.

Šiuo susitikimu užbaigtas Lietuvos ambasados Paryžiuje kartu su Lietuvos kultūros institutu organizuotas renginių, pristatančių „Sibiro haiku” Prancūzijoje, ciklas. LR URM

REFERENDUMAS: Dviguba pilietybė ar pilietybės išsaugojimas?

Kuo skiriasi dviguba pilietybė ir pilietybės išsaugojimas? Nenumaldomai artėjant gegužės 12 d. vykšančiam referendumui, tai – vienas esminių klausimų, kuris vis dar neduoda ramybės visuomenės nariams, turėsiantiems atiduoti savo balsą. Kas konkrečiai šiuo referendumu bus sprendžiama bei kokie pakitimai lauktų daugumai nubalsavus teigiamai?

Nors referendumo pavadinime aiškiai įvardinta, kad tai – referendumas dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo, „Spinter research” atlikto tyrimo išvados teigia, kad referendumas visuomenėje vis dar labiau tapatinamas su dvigubos pilietybės klausimu. Net 20 procentų apklaustųjų mano, kad dviguba pilietybė ir pilietybės išsaugojimas yra vienas ir tas pats klausimas, 52 procentai – kad tai labai panašūs klausimai. Vos 6 procentai referendumo formuluotę spontaniškai įvardijo kaip „LR pilietybės išsaugojimas”.

Kuo šie dalykai skiriasi ir kodėl skirtumas reikšmingas?

Vienas svarbiausių skirtumų yra tai, kad šiuo referendumu nebus siekiama įteisinti galimybės užsienio piliečiams įgyti Lietuvos pilietybę. Net ir nubalsavus teigiamai, jokių užsienio šalių piliečiai negaus teisės ar lengvatos drauge įgyti ir Lietuvos pilietybę.

Referendumo tikslas – suteikti galimybę jau esamiems Lietuvos piliečiams, kurie šalies teritoriją paliko po 1990 m. kovo 11 dienos, išlaikyti turimą Lietuvos pilietybę net jei, gyvendami kitoje valstybėje, nuspręstų priimti ir tos valstybės pilietybę. Dar

daugiau, ši teisė būtų suteikta tik tiems lietuviams, kurie drauge norėtų turėti Lietuvai draugiškų Vakarų Europos, JAV ir Kanados valstybių pilietybę.

Kitaip tariant, referendumu sprendžiamas pilietybės išsaugojimo klausimas tiesiogiai liečia tuos mūsų tautiečius, kurie šiuo metu gyvena už Lietuvos teritorijos ribų. Statistikos duomenimis jų šiuo metu yra ne mažiau kaip pusė milijono.

Būtent dėl didelio esamo emigrantų skaičiaus ir vis spartėjančių emigracijos tempų, pilietybės išsaugojimo klausimas įgauna milžinišką svarbą. Tai – jau ne kurios nors vienos piliečių grupės, tačiau valstybinės reikšmės klausimas, lemsiantis Lietuvos, kaip piliečių bendruomenės, ateitį.

Specialistai pripažįsta, kad referendumu priėmus pilietybės išsaugojimo teisę, tai taptų neabejotina galimybe pagaliau sukurti veiksmingus teisinius ir politinius mechanizmus, kurie leistų esamiems emigrantams palaikyti glaudžius ekonominius bei kultūrinius ryšius su Lietuva.

Daugiau informacijos apie Pilietybės išsaugojimo referendumą ieškokite www.pilietybesvarbu.lt

LRVK informacija

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PILIETYBĖ SVARBU. AIŠKUMAS SVARBIAUSIA!

REFERENDUMAS DĖL PILIETYBĖS IŠSAUGOJIMO. SPRĘSKIME VISI.

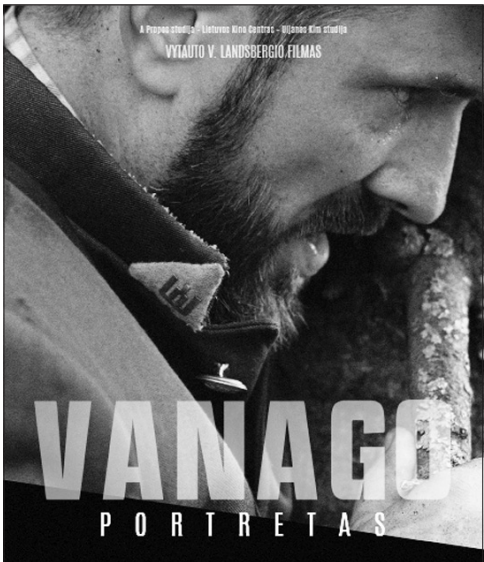
GEGUŽĖS 12 D. WWW.PILIETYBESVARBU.LT

2019 m. gegužės 12 d.	2019 m. gegužės 26 d.
Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimai	Rinkimai į Europos Parlamentą
Referendumas dėl Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo (pilietybės išsaugojimo)	Galimas pakartotinas balsavimas Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose
Referendumas dėl Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo (Seimo narių skaičiaus sumažinimo)	

BALSUOK

NIUJORKAS, NY

Renginiai skirti A. Ramausko - Vanago atminimui pagerbti gegužės 2-7 dienomis

Dokumentinio filmo skelbimas. LR URM

Lietuvos nepriklausomybės kovų atminimo metų proga ir Lietuvos valstybės vadovo (1954-1957), Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio deklaracijos signataro, ginkluotųjų pajėgų vado A. Ramausko -Vanago atminimui pagerbti Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Niujorke maloniai kviečia **2019 m. gegužės 2 d. (ketvirtadienį) 18.30 val.** į susitikimą su režisieriumi Vytautu V. Landsbergiu ir filmo „Vanago portretas“ peržiūrą.

Po filmo peržiūros (75 min.) vyks diskusija, kurią moderuos architektas, Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA) tarybos narys Danius Glinskis.

Renginio vieta: LR Generalinis konsulas Niujorke, 420 Fifth Avenue, New York, NY 10018.

Gegužės 7 d. (antradienį) 18.30 val. -20.30 val. į atsiminimų vakaras su A. Ramausko -Vanago (1918-1957) duk-

ra Aukšute Ramanauskaite - Skokauskienė ir anūke, Lietuvos kariuomenės pulkininke-leitenante Inga Jancevičienė.

Renginį moderuos URM Užsienio lietuvių departamento direktorius **Marijus Gudynas.**

Renginio vieta: LR Generalinis konsulas Niujorke, 420 Fifth Avenue, New York, NY 10018.

Filmo „Vanago portretas“ pristatymas vyks ir A. Ramausko - Vanago gimtinėje Niu Britene, Konektikute gegužės 3 dieną, penktadienį 18:30 val. Švento Andriejaus bažnyčios mažoje salėje (396 Church street, New Britain, CT, 06050).

Po filmo renginio svečiai turės galimybę pabendrauti su režisieriumi Vytautu V. Landsbergiu.

Lietuvos Respublikos Seimas 2019 metus paskelbė Lietuvos nepriklausomybės kovų atminimo metais.

Šiuo sprendimu siekiama užtikrinti Lietuvos savanorių, Lietuvos kariuomenės ir kitų Lietuvos piliečių indėlio įvertinimą nepriklausomybės kovose ginant ką tik atkurtą Lietuvos valstybę ir pagerbti visų kovojusiųjų ir žuvusiųjų už nepriklausomybę atminimą.

LR Generalinio konsulato Niujorke inf.

ČIKAGA, IL

Čikagoje bus paminklas Adolfui Ramanauskui-Vanagui

Gegužės 4 dieną Čikagoje bus atidengtas skulptoriaus Jono Jagėlos sukurtas paminklas partizanų vadui Adolfui Ramanauskui-Vanagui.

„Trys organizacijos – Pasaulio lietuvių centras, JAV lietuvių bendruomenė ir Lietuvos konsulas Čikagoje – mielai sutiko paminklą pasi-statyti Čikagoje, prie Pasaulio lietuvių centro pastato. Tai jungtinis projektas, iš kurio dar išau-go graži idėja – toje vietoje, kur bus statomas paminklas, įrengti Laisvės parką“, – „Lietuvos žinioms“ sakė JAV lietuvių bendruomenės vicepirmininkė Austėja Sruoga.

A. Ramausko-Vanago gimimo šimtmečiui skirto pamin-klo pernai nepavyko pastatyti jo gimtajame mieste Niu Britene.

Kaip rašo dienraštis, po Rūtos Vanagaitės pareiškimų, esą A. Ramanauskas-Vanagas galėjo bendradarbiauti su KGB

ir gal netgi galėjo būti prisidėjęs prie Holokausto, Niu Briteno miesto valdžia pernai atsisakė

NORVEGIJA

LR ambasadoje Osle vyko Norvegijos lietuvių bendruomenių tarybos metinis suvažiavimas

Balandžio 6-ąją Lietuvos Respublikos ambasadoje Norvegijos Karalystėje vyko Norvegijos lietuvių ben-druomenių tarybos metinis suvažiavimas, kurio metu buvo aptarta 2018 m. tary-bos veikla, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rinkimų kam-panija #MūsųMetasDABAR ir ateities planai.

Ambasadorius Jonas Paslauskas pasveikino vi-sus susirinkusius ir džiaugėsi Norvegijos lietuvių bendruo-menių iniciatyva ir nuveiktais darbais, skatino daugiau ben-dradarbiauti bendruomenes su vietos valdžia, garbės konsulais

LR Seimo Pirmininko Viktoro Pranckiečio susitikimas su Austrijos lietuvių bendruomenė

Balandžio 9 d. vizito Vienoje metu Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis Lietuvos Respublikos ambasadoje Austrijos Respublikoje su-sitiko su Austrijos lietuvių bendruomenės nariais.

Jaukiame susitikime buvo diskutuojama apie artėjan-čius rinkimus, referendumą dėl pilietybės išsaugojimo, užsienio lietuvių aktyvaus dalyvavimo juose svarbą. Buvo pažymėta, kad pakan-kamai žemas pilietinis akty-vumas balsuojant rinkimuose ir referendumuose užsienyje yra esminiai iššūkiai, kuriuos

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis Lietuvos Respublikos ambasadoje Austrijos Respublikoje su Austrijos lietuvių bendruomenės nariais. LR URM

turime įveikti tam, kad mums svarbūs klausimai būtų iš-spręsti.

Seimo Pirmininkas su Aust-rijos lietuviais kalbėjosi apie

Austrijos lietuvių bendruome-nės veiklą, gyvenimą Lietuvoje ir Austrijoje, emigracijos ma-žinimą, socialinių garantijų didinimą. LR URM

VENGRIJA

Lietuvių bendruomenė Vengrijoje paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo ir Lietuvos vardo dienas

Lietuvių kalbos žinias ir Lietuvos istoriją prisiminė Vengrijoje gyvenantys lietuviai ir Lietuvos draugai. LR URM

Kovo 9 d. Lietuvos amba-sadoje Vengrijoje susirinkę Vengrijoje gyvenantys lietuviai bei Lietuvos draugai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną ir Lietuvos

suteikti leidimą statyti paminklą, nors R. Vanagaitė dėl ankstesnių savo teiginių vėliau atsiprašė Lietuvos žiniasklaidoje.

delfi.lt

vardadienį. Ambasadoje šią die-ną vyko du renginiai: nacio-nalinio diktanto rašymas bei tradicinis protų mūšis „Mes mylime Lietuvą“.

Ambasados praktikantas Domininkas Deksnys organi-zavo nacionalinio diktanto ra-šymą. 7 bendruomenės nariai susikaupę klausė ir rašė sudė-tingą Dovilės Filmanavičiūtės tekstą „Odė moterystei“. 2019 metais Nacionalinis diktantas rašomas jau dvyliką kartą.

Po diktanto visi entuzi-astingai ruošėsi tradiciniam protų mūšiui. Šiais metais pagrindine protų mūšio tema

buvo pasirinkta lietuvių kalba, todėl ir jo šūkiu tapo Zitos Čepulytės žodžiai „Kalba gimtoji - gyvastie tautos“. Klausimus protų mūšiui pa-rengti padėjo Valstybinė lie-tuvių kalbos komisija, gyvų „Auksinio proto“ žaidimų or-ganizatoriai Lietuvoje, lietuvių bendruomenės narė Aurelija Meškerevičiūtė.

Susibūrę į penkias ko-mandas dalyviai pasitikrino lietuvių kalbos žinias ir prisi-minė Lietuvos istoriją. „Kaip anksčiau buvo vadinama Ukmergė?“, „Koks dažniau-sias hidronimas Lietuvoje?“, „Kas pasiūlė mineralinio van-dens „Vytautas“ pavadinimą?“, „Kieno vardas prieš daug metų šiandien buvo pirmą kartą pa-minėtas?“ - atsakius į šiuos ir daugybę kitų klausimų, paaiš-kejo, kad „Žalgirio“ komandai sekėsi geriausiai.

Susumavus rezultatus ir apdovanojus protų mūšio nu-galėtojus bei aktyviausiai prisidėjusius prie renginių organizavimo, susirinkusieji ragavo lietuvišką sūrį, saldai-nius, šakotį, aptarinėjo proto mūšio metu naujai užgirstus žodžius ar žinias, artėjančių balsavimų ambasadoje aktu-alijas ir bendruomenės planus ateičiai. LR URM

Norvegijos lietuvių bendruomenių tarybos metinis suvažiavimas. LR URM

kviečiantį dalyvauti rinkimuo-se ir referendumuose. Filmuką galite rasti čia: <https://bit.ly/2U2dMCq>

Šie projektai gerintų komu-nikaciją tarp lietuvių bendruo-menų, didintų jų matomumą ir svarbą Norvegijoje. LR URM

MENININKO ALGIO GRIŠKEVIČIAUS „ILIUZIJŲ ERDVĖLAIVIS“ – BRONKSO MENO MUZIEJUJE NIUJORKE

Kovo 27 d. Bronkso meno muziejuje (*The Bronx Museum of the Arts*) Niujorke atidarytoje grupinėje parodoje „*Useless: Machines for Dreaming, Thinking, and Seeing*“ pristatomi net šeši lietuvių menininko Algio Griškevičiaus kūriniai.

Į šiuolaikinio meno parodos „Nenaudinga: mašinos svajoms, mąstymui ir matymui“ („*Useless: Machines for Dreaming, Thinking, and Seeing*“) atidarymą Niujorko Bronkso rajone sugužėjo itin daug lankytojų. Tarp jų – ir Niujorke gyvenantys lietuviai: menininkas Vytenis Jankūnas, architektas restauratorius Danius Glinskis su žmona Judita Sedaitis. Visiems, be abejo, trūko pačio šio įvykio dalyvio – menininko Algio Griškevičiaus, kuris šį kartą negalėjo atvykti į Niujorką.

Šios parodos kuratorius Gerardo Mosquera pristatydamas parodą teigė, kad garsiausi pasaulio rašytojai ir filosofai ne kartą yra apmąstę nenaudingumą arba kūrybą be praktinio tikslo. Pavyzdžiui, Aristotelis tvirtino, kad žinios yra vertingos pačios savaime, o ne dėl praktinės naudos. Šį teiginį šiandien daugelis pamiršta.

A. Griškevičius, paklaustas, kaip parodos kuratorius atrado jo kūrinius, pasakojo, kad G. Mosquera jo kūryba susidomėjo, kai 2016-aisiais Lietuvos fotomenininkų sąjungos pirmininkas Gintaras Česonis šiam parodė jo fotografijų knygą „Mikališkių stebuklai“.

„Tuo metu kuratorius Mosquera jau planavo savo parodą „*Useless: Machines*

Bronkso meno muziejuje (The Bronx Museum of the Arts) Niujorke.

Gražinos Michnevičiūtės nuotr.

for Dreaming, Thinking, and Seeing“, – prisiminė menininkas. – 2016 metais Gerardo atvyko į Vilnių ir mano studijoje atrinko penkias fotografijas parodai ir užsakė sukurti didelį skulptūrinį objektą „Iliuzijų erdvėlaivis“. Jį per 2017-uosius ir padariau.“ Parodoje pristatomos A. Griškevičiaus penkios didelio formato fotografijos – „Pirmasis Lietuvos kosmonautas“, „Mergaitė su akmeniu“, „Tolstantis“, „Nenumaldomas noras skristi“, „Geležinis lietus“ ir 350 cm ilgio iš lazdyno medienos sukurtas skulptūrinis objektas „Iliuzijų erdvėlaivis“.

Šioje parodoje pristatomos A. Griškevičiaus fotografijos sukurtos skirtingais metais ir priklauso keliems ciklams: „Mikališkių stebuklai“ ir „Cirkas“. „Išskirtinis mano fotografijų bruožas yra tas, kad jos buvo fotografuojamos natūralioje aplinkoje naudojantis kranu ir negiliai gramzdintu plausto pagalba, tai yra kompiuterinių pro-

gramų naudojimas čia buvo minimalus (tik lyno, ant kurio buvo pakabinti objektai, nuretušavimui), – apie savo kūrinių gimimą sako A. Griškevičius. – Visos fotografijos iš pradžių buvo sugalvotos nusipiešiant eskizus, ir vėliau pagaminus reikalingas dekoracijas, nufotografuotos.“

Parodos lankytojai smalsiai apžiūrino A. Griškevičiaus fotografijas ir niekaip negalėjo patikėti, kad tai nėra montažas. Tad kam smalsu pamatyti, kaip buvo kuriamos fotografijos, galima pažiūrėti videofilmus A. Griškevičiaus tinklalapyje www.algisg.lt rubrikoje „Naujienos“.

Parodoje „*Useless: Machines for Dreaming, Thinking, and Seeing*“ šalia Algio Griškevičiaus darbų pristatomi dar 17-os garsių menininkų, tarp jų Jairo Alfonso, Wimo Delvoye, Juano Downey, Peterio Fischlio ir Davido Weissso, Shih Chieh Huang, José Iraola, Williamo

Kentridge'o, kūriniai.

Paroda Bronkso meno muziejuje Niujorke veiks iki rugsėjo pradžios.

Apie menininką

A. Griškevičius (g. 1954) – vienas ryškiausių Lietuvos tapytojų ir skulptorių, sulaukęs pripažinimo ir kaip savito žanro režisuotų fotografijų kūrėjas. Surengė 65 personalines parodas ir dalyvavo virš 100 grupinių parodų Lietuvoje ir užsienyje. Jo darbai eksponuoti tarptautinėse parodose: Latvijoje, Laose, Tunise, Olandijoje, Vokietijoje, D. Britanijoje, Prancūzijoje, Airijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Portugalijoje, Švedijoje, JAV, Kroatijoje, Austrijoje, Kinijoje, Belgijoje, Italijoje, Vietname, Ispanijoje, Slovakijoje, Čekijoje, Danijoje, Bulgarijoje, Jungtiniuose Arabų Emyratuose, Kanadoje. Pastaraisiais metais, be tapybos, kuria objektus iš medžio, vario ir žalvario bei fotografuoja.

LR KM

AR IŠSAUGOJĘ PILIETYBĘ LIKTŲ LOJALŪS LIETUVAI?

Besiruošiant balsuoti gegužės 12 d. referendume dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo, vienas labiausiai visuomenę neraminančių klausimų – kokios pasekmės būtų valstybės saugumui, jei būtų priimtas teigiamas referendumo nutarimas.

Pasak „Spinter Research“ atlikto tyrimo, klausimą „Ar pilietybę išlaikiusieji išliktų lojalūs Lietuvai?“ kaip labiausiai dominantį nurodė net 43 procentai apklaustųjų. Vos keliais procentais mažiau – 39 procentai apklaustųjų domisi ir kitu su valstybės saugumu susijusiu klausimu – ar pilietybę išlaikę lietuviai išlaikytų ir pareigą tarnauti Lietuvos kariuomenėje.

Prisimenant vos prieš keletą metų įvykusią Rusijos agresiją Ukrainoje, toks klausimas atrodo mažų mažiausiai natūralus. Būtent abejonė dėl lojalumo tarptautinės grėsmės atveju buvo vienas svariausių argumentų, kodėl Estijos valstybė, 2013-2014 metais svarsčiusi dvigubos pilietybės klausimą, nusprendė jos neįteisinti.

Vis dėlto, svarbu pabrėžti, kad Lietuvos atveju nemažą dalį nerimo ir sumaišties kelia ne iki galo aiškiai suvoktas referendumo tikslas. Juo bus siekiama ne įteisinti dvigubą pilietybę, o suteikti teisę pilietybę jau turintiems tautiečiams ją išsaugoti. Ši teisė būtų suteikiama tik tiems lietuviams, kurie Lietuvos teritoriją paliko po 1990 m. kovo 11 dienos ir šiuo metu gyvena euroatlantinės integracijos kriterijus atitinkančiose – taigi Lietuvai draugiškose – šalyse bei siekia įgyti ir jų pilietybę.

Kitaip tariant, net ir referendume nubalsavus teigiamai, jokios kitos šalies, tame tarpe ir Rusijos, pilietis neįgautų teisės drauge įgyti Lietuvos pilietybę, o gyvenantys Lietuvos teritorijoje – įgyti dar kurios nors šalies pilietybę.

Pasak specialistų, svarbu pabrėžti ir tai, kad išsaugoję pilietybę išsaugotų ir pareigas savo valstybei. Tai neabejotinai liestų ir privalomąją pradinę karo tarnybą.

Šiuo metu Europos Sąjungoje pastebima dvigubos pilietybės įteisinimo tendencijos ir yra net 22 valstybės, kurios siauresne ar platesne apimtimi pripažįsta dvigubą pilietybę. Tarp jų – ir tokios nedidelės šalys kaip Belgija, Kipras, Čekija, Latvija, Liuksemburgas, Malta.

Daugiau informacijos apie referendumą – www.pilietybesvarbu.lt

LRVK informacija

LIETUVIŲ KOMPOZITORĖS JUSTĖS JANULYTĖS KŪRINIO „AR TAI BUVO GULBĖ?“ PREMJERA BERLYNE

Po premjeros Berlyno „Konzerthaus“ Didžiojoje salėje.

LR KM

Kovo 28 dieną viename svarbiausių Europos šiuo-

laikinės muzikos festivalių „MaerzMusik“ Berlyne buvo

atliktas šio festivalio užsakyto sukurtas naujas kom-

pozitorės Justės Janulytės kūrinys vargonams ir orkestrui „Ar tai buvo gulbė?“ („*Was there a Swan?*“). Premjera įvyko Berlyno „Konzerthaus“ Didžiojoje salėje. Kūrinį atliko Berlyno „Konzerthaus“ orkestras, diriguojamas Peterio Rundelio.

Koncerte taip pat skambėjo amerikiečių kompozitorės Ashley Fure ir austrų menininkės Olgos Neuwirth kūriniai. Prieš renginį publika turėjo galimybę dalyvauti pokalbyje su kompozitorėmis Ashley Fure ir Juste Janulyte. Projekto partneris – Lietuvos kultūros institutas.

Tarptautinis šiuolaikinės muzikos festivalis „MaerzMusik“ vyksta Berlyne nuo 2002 metų. Tai svarbiausias naujosios muzikos festivalis Vokietijoje. Festivalio vadovas – Berno Odo Polzer.

LR KM

ANTANO ŠKĖMOS „BALTOS DROBULĖS” PRISTATYMAI ANGLIJOJE IR ŠKOTIJOJE

Bendradarbiaudama su Škotijoje įsikūrusia „Vagabond Voices” leidykla ir Lietuvos kultūros institutu praėjusią savaitę Lietuvos kultūros atašė Jungtinėje Karalystėje surengė koncertų, skirtų pristatyti anglišką „Baltos Drobulės” („White Shroud”) leidimą, seriją.

Šiais renginiais buvo siekiama atkreipti dėmesį į „White Shroud” – išskirtinį lietuvių literatūros kūrinių, kurį vertė Karla Gruodis ir prieš metus išleido britų leidėjas Allanas Cameronas iš „Vagabond Voices” leidyklos.

Knygos pristatymo renginių metu indie-folk stiliaus muzikantai iš šiais metais Belgijoje svarbų „Klara” apdovanojimą gavusios grupės „Merope” Indrė Jurgelevičiūtė ir Bertas Coolsas pristatė specialiai knygai „White Shroud” paruoštą

programą. „Merope” grupės muzikantai jautriai interpretavo baltiškąją mitologiją, kuri reikšmingai suskamba knygoje „Baltos drobulės” lietuviško folkloro pavidalu. Programos metu taip pat vyko knygos skaitymai. Skaityvai – aktorius Peteris Clementsas bei rašytoja ir leidėja Katalina Watt.

Renginiai vyko labai įvairiose savitos atmosferos erdvėse – jaukiai dekoruotame „Golden HARE BOOKS” knygyne Edinburge, „The Savings Bank” erdvėse Glazge bei „Burley Fischer Books” madingame Londono Daltstono rajone. Įspūdingiausiai atrodė renginys Glazgo mieste – art deco stiliaus buvusio banko patalpos atspindėjo praeito amžiaus vidurio A. Škėmos protagonisto darbo vietos – prabangaus banko – interjerą. **LR KM**

Iš kairės: Bert Cools (Merope), Allan Cameron (Vagabond Voices), Indrė Jurgelevičiūtė (Merope), Katalina Watt. **LR KM**

JUOZO BUDRAIČIO FOTOPARODOS „MANO PARYŽIUS” ATIDARYMAS PRANCŪZŲ INSTITUTE MASKVOJE

J. Budraitis ir Prancūzijos kultūros atašė E. Braoun parodos „Mano Paryžius” atidaryme. **Anatolijaus Perfilovo nuotr.**

Balandžio 4–5 dienomis Maskvos publika turėjo galimybę susitikti su garsiu Lietuvos kino ir teatro aktoriumi, fotografu ir ilgamečiu kultūros patarėju bei kultūros atašė Rusijoje Juozu Budraičiu. Jis atvyko į Maskvą, kad Prancūzų institute atidarytų savo nuotraukų parodą „Mano Paryžius” (kuratorė M. Matulytė) bei susitikti su kolegomis aktoriais bei kitais meno žmonėmis Centrinuose aktorijų namuose Arbate. J. Budraitį visur pasitiko sausakimšos salės, susižavėjusių gerbėjų minia, autografų medžiotojai ir netikėtai daug jaunų žmonių, kurių susidomėjimas jau tikrai turėjo būti paveldėtas iš tėvų ar net senelių.

Prancūzų institute eksponuojamos nuotraukos buvo darytos 1977 m., kai J. Budraitis atsidūrė Paryžiuje kartu su režisieriaus Levo Kulidžanovo kūrybine grupe, filmavusia televizijos serialą „Karlas Marksas. Jaunystės metai”. Filme jis vaidino Arnoldą Ruge, su kuriuo Marksas bendradarbiavo rengdamas žurnalą *Deutsch-Französische Jahrbücher*. Ne itin užimtas filmavimo aikštelė-

je J. Budraitis leidosi su kamera į ilgus pasivaikščiojimus po Paryžių. Parodos anotacijoje jos kuratorė Margarita Matulytė rašo: „Pasivaikščiojimų po miestą ritualas publicisto Victorio Fournelio yra pavadintas *flânerie* menu (ne dykinėjimu). J. Budraitis, sprendžiant iš jo paryžietiško negatyvų, elgėsi kaip tikras *flâneur* – slampinėjantis menininkas, o ne kultūrinis turistas iš Sovietų Sąjungos, strimgalviais lekiantis jam nutiestu maršrutu ir bandantis pakeliui susirinkti suvenyrų ir fotoįrodymų: „Aš čia buvau.” J. Budraičio sulėtintas tempas ir chaotiškas judėjimas pagal principą „kur akys veda” sufleruoja kitą egoistinę intenciją: „Esu čia ir dabar.”

Lietuvio fotomenininko paroda „Mano Paryžius” išryškina ir sustiprina vieną iš šiuolaikinės lietuvių kultūros gyvenimo briaunų – jos ryšius su Europos kultūra, turinčius galias, tarpukario Lietuvą siekiančias tradicijas. Aktyvus ir vaisingas lietuvių menininkų, mokslininkų, rašytojų santykis su prancūzų kultūra ypač išryškėjo minint Paryžiuje dirbusio ir ten tarptautinę karjerą padariusio semiotiko

A. J. Greimo šimtmetį 2017 m., kai Lietuvos ambasadoje, Jurgio Baltrušaičio namuose, vyko jam skirta konferencija. Nekalbant apie paties J. Baltrušaičio tiesioginius ryšius su Prancūzija, kurioje jis baigė savo gyvenimą ir kurioje gyveno ir kūrė jo sūnus, garsus viduramžių tyrinėtojas Jurgis Baltrušaitis. Švenčiant Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmetį 2018 m. buvo išleistas specialus žurnalo „Inostrannaja literatura” numeris „Litva – 100” (sudarytoja M. Čepaitytė), kuriame publikuotas į rusų kalbą išverstas L. Janušytės romanas „Korektūros klaida”, pasakojantis apie spalvingą lietuvių studentų menininkų, valstybės stipendininkų, gyvenimą Paryžiuje Antrojo pasaulinio karo išvakarėse. Pristatant numerį Maskvoje buvo prisimintas ir O. Milašius, prancūzų poetas ir Lietuvos diplomatas, kurio autoritetas itin pasitarnavo tvirtinant jaunos Lietuvos Respublikos prestižą. Tuo tarpu sovietmečiu Prancūzija lietuviams tapo svajonių ir ypatingo kultūrinio mito žeme.

Apie prancūzų kultūros mitą pasakojo ir J. Budraitis parodos atidarymo metu. Jis prisiminė, kad sovietmečiu ką nors sužinoti apie europietišką kultūrą buvę labai sunku, teko kaip trupinius rankioti įvairias žinutes, prasiskverbiantis pro geležinę uždangą, dažniausiai rusų kalba. Pavyzdžiui, jį itin dominusi prancūzų egzistencialistų filosofija, apie kurią sužinojęs iš rusiškų straipsnių rinktinės, skirtos vakarietiškos filosofijos kritikai. Vėliau buvo išleista G. Apollinairo kūrybos rinktinė, pagal kurią susikūrė savitą poetinį

Paryžiaus paveikslą. Tačiau „Mano Paryžiaus” nuotraukos atspindi ne tik kultūros aliuzijas, bet ir paties fotografo asmenybę. Visą gyvenimą mėgęs slampinėti – netgi po namus, Paryžiuje jis atsidavė savo pomėgiui vaikštinėti spontaniškai renkantis kryptį, stebėti ir fiksuoti žmogaus ir architektūros formų sąveiką, paryžiečių gyvenimo scenas. Jo žvilgsnį ypač domino vaizdai, kuriuose žmonės atsipalaidavę ir mėgaujasi gyvenimu – sėdėdami kavinėse prie gatvės staliukų ar už didelių langų, vaikštinėdami parkuose ir bulvaruose, skaitydami laikraščius, vedžiodami augintinius, žaisdami su vaikais. Į J. Budraičio objektyvą patekęs Paryžius dokumentuoja aštuntojo dešimtmečio madas ir automobilius, laimingas senjorų poras, elegantišką miesto kasdienybę ir persmelkiantį gyvenimo laisvumo pojūtį. Per parodos atidarymą kalbėjusi Prancūzijos kultūros atašė Elisabeth Braoun sakė, kad Juozo Budraičio dėka ji galėjusi sugrįžti į savo vaikystės Paryžių, kad kai kurios jo pagautos scenos, pavyzdžiui, senukas su pypke, skaitantis laikraštį viename iš bulvarų, yra amžinos – jas gali pamatyti ir dabar, ir visada, kad menininko akis sugebėjo prasiskverbti iki archetipinių Paryžiaus vaizdinių. Ponia E. Braoun taip pat priminė, kad Prancūzų institute vyksta jau antroji lietuvių fotografijos paroda. Pirmoji buvo skirta A. Sutkaus fotografijoms, darytoms J. P. Sartre’o ir S. de Beauvoir viešnagės Sovietų Sąjungoje metu.

J. Budraičio vakaras Centrinuose aktorijų namuo-

se vyko sausakimšoje salėje, pilnoje draugų, gerbėjų, užgniaužusių kvapą ir gaudančių kiekvieną jo žodį. Santūri ir rimta aktoriaus laikysena neleidžia iš karto numatyti jo subtilaus humoro jausmo ir šmaikščių pasakojimų, kuriuose darbas ir gyvenimas, vaidyba ir tikrumas persipina, ir viskas atrodo kaip nuotaikingas geras filmas. Netylant juokui ir neblėstant publikos susižavėjimui J. Budraitis pasakojo apie savo karjerą teatre ir kine, bandė įteigti publikai, kad jis niekada nebuvo profesionalus aktorius, o tik savamokslis teisininkas, pradėjęs vaidinti kine. Vakaro metu buvo parodytos ištraukos iš šešių filmų, prisiminimais dalijosi aktorė Irina Mirošničenko, jo partnerė V. Žalakevičiaus filme „Tas saldus žodis laisvė”, filmuotame Čilėje savaitę prieš perversmą. Didžiausia staigmena tapo vakaro viduryje pasirodžiusi Ingeborga Dapkūnaitė, ištrūkusi iš repeticijos Nacijų teatre ir vėl į ją išskubėjusi. I. Dapkūnaitė buvo J. Budraičio partnerė J. Vaitkaus statytame V. Šekspyro „Ričarde II”, taip pat vaidino J. Budraičio herojaus dukterį filme „Chameleono spalvos”. Vakaras buvo įrašytas, kaip ir dar keletas aktoriaus interviu dokumentinių filmų kūrėjams bei apie kiną rašančiam leidiniui „Septynios dienos”. Keturiolika metų diplomatu dirbęs Maskvoje ir į ją sugrįžęs po gero laiko tarpo, Juozas Budraitis toliau sėkmingai vykdė kultūrinės diplomatijos misiją, burdamas žmones būti kartu, kalbėtis, dalintis prisiminimais ir iš naujo patirti bendravimo svarbą.

LR KM

LIETUVOS MUZIKOS PATRIARCHO JUOZO NAUJALIO JUBILIEJINIAI METAI RAUDONDVARYJE

Konferencijos dalyvius sveikina Kauno rajono savivaldybės meras Valerijus Makūnas.

Šie metai bus ypatingi Raudondvariui. Lietuvos Respublikos Seimui 2019-uosius paskelbus dar ir Juozo Naujalis jubiliejiniais metais, kur kitur, jeigu ne čia, bus švenčiamas Juozo Naujalis 150-asis jubiliejus, vyks svarbiausi ir gražiausi šventiniai renginiai. Prie Raudondvario esančiame Bernatonių kaime buvo jo senelio namai, o prie Raudondvario bažnyčios – tėvų namai, kur gimė, augo ir atsiskleidė nepaprastas muziko talentas, davęs Lietuvai ne tik vargonininką, bet ir kompozitorių, muzikos mokyklos steigėją, masinių chorų dirigentą, pedagogą, organizatorių bei vadovą, pirmosios Lietuvos dainų šventės rengėją. Raudondvario bažnyčioje Juozas Naujalis buvo ir krikštytas, o augo net 14 vaikų šeimoje. Krikštą tėvio pramokytas groti vargonais, pirmą kartą grojo Mišiose Raudondvario

„Lietuva brangi“, kuri yra tapusi antruoju Lietuvos himnu. Tad neatsitiktinai Kauno rajono savivaldybė Juozo Naujalis 150-osioms gimimo metinėms paminėti yra parengusi platų renginių planą, iš kurių ne vienas vyks Raudondvaryje, Raudondvario kultūros centre, Raudondvario dvare, jo Menų inkubatoriuje.

Koncertuoja Kauno valstybinio muzikinio teatro simfoninis orkestras ir choras, vyr. dirigentas Jonas Janulevičius.

Konferencijos dalyviams koncertuoja Kauno Juozo Naujalis muzikos gimnazijos mokiniai.

Visos nuotraukos autorius.

bažnyčioje, kai jam tebuvo vos 15 metų. Talentingą jaunuolį pastebėjo grafas Tiškevičius, vėliau sudaręs visas sąlygas mokytis muzikos, tobulėti tolimoje Varšuvoje. Teigiama, kad Juozas Naujalis yra sukūręs per 200 įvairaus žanro muzikos kūrinių, iš jų ir giesmę

Balandžio 6-ąją dieną į Raudondvario menų inkubatoriaus salę rinkosi net devyni moterų, vyrų ir mišrūs chorai, kurie surengė baigiamąjį J.Naujalis tarptautinio chorų festivalio ir konkurso koncertą. Jame pasirodė ne tik Lietuvos chorai iš Vilniaus, Kauno,

Raudondvario, Ukmergės, bet ir svečiai iš Latvijos, Austrijos. Gražu ir labai gerai, kad J. Naujalis jubiliejinei šventei visas jėgas sutelkė ir Raudondvario menų inkubatoriaus partneriai - Kauno valstybinis muzikinis teatras ir Kauno valstybinė filharmonija. Balandžio 9-ąją, J. Naujalis jubiliejaus dieną, 18 val., Raudondvario Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės bažnyčioje Parapijos klebonas monsinjoras

Konferencijoje pranešimą „Juozo Naujalis genealogija“ skaito žurnalistas ir tyrinėtojas Viktoras Trofimišinas.

Koncertuoja Kauno miesto simfoninis orkestras ir Kauno valstybinis choras, diriguoja Petras Bingelis;

kai“. Konferencijos moderatorė ir pranešėja – muzikologė Eugenija Žakienė. Labai gražiai konferenciją praturtino ir jos dalyvius nudžiugino Kauno Juozo Naujalis muzikos gimnazijos mokiniai. Vakare ne tik konferencijos dalyviai ir Raudondvario gyventojai, bet ir gausūs svečiai iš Kauno, galėjo mėgautis tikrai aukšto lygio koncertu „Juozo Naujalis kūriniai kitaip“, kurį atliko Kauno valstybinis choras ir Kauno miesto simfoninis orkestras, kuriam dirigavo dirigentas Petras Bingelis. Publikai buvo pristatyti XXI a. dvasia aranžuoti J.Naujalis kūriniai: „Jaunimo giesmė“, „Svajonė“, „Dainų dainelės“, „Už Raseinių ant Dubysos“, „Ant kalno karklai“, „Vasaros naktys“, „Lietuva brangi“ ir kt. Pagal V.Bartulio orkestruotę mišrus choras ir simfoninis orkestras iškilmingai ir jautriai atliko „Missa in Honoren

Nemažiau šventiški ir prasmingi renginiai vyko ir balandžio 12 d., kur Raudondvario pilies iškilmių salėje buvo surengta konferencija „J.Naujalis XXI amžiaus Lietuvos kultūros kontekste“. Pradžioje konfe-

Kauno rajono savivaldybės mero Valerijaus Makūno (viduryje) gėlės Juozo Naujalis anūkei Sigitai Laurinaitytei – Dirgėlienei (kairėje) ir gėlės bei padėka dirigentui Petriui Bingeliui (dešinėje).

rencijos dalyvius pasveikino Kauno rajono savivaldybės meras Valerijus Makūnas. Didelį susidomėjimą sukėlė žurnalisto ir tyrinėtojo Viktoro Trofimišino parengtas ir perskaitytas pranešimas „Juozo Naujalis genealogija“. Galima tik stebėtis, džiaugtis ir dėkoti už tiek daug surinktos vertingos istorinės medžiagos, daugybės naujų biografinių faktų atskleidimą ir jų pateikimą plačiai visuomenei. Prof. Danutė Petrauskaitė padarė pranešimą „Juozo Naujalis gyvenimas ir veikla Amerikoje“, o doc. Dainora Merčaitytė – „Juozas Naujalis ir amžinin-

Sacrorum Vulnerum Christi“. Koncertą vedė diktoriaus Vilius Kaminskas. Visiems dainininkams, muzikantams netrūko ne tik gausių plovimų, bet ir padėkos žodžių, gėlių, kurias įteikė Kauno r. savivaldybės meras Valerijus Makūnas ir J. Naujalis anūkė Sigita Laurinaitytė – Dirgėlienė. Panašūs renginiai, paminint Juozo Naujalis jubiliejį 150-ąją gimtadienį, vyks visu metus. Ir ne tik Raudondvaryje, Kauno rajone ar Kaune, bet ir visoje Lietuvoje. **Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Akto signataras dr. Leonas Milčius**

DR. PRUNSKIS DALYVAVO BALTUOSIUOSE RŪMUOSE VYKUSIOJE VELYKINĖJE ŠVENTĖJE

Balandžio 22 d. Baltųjų rūmų pietinėje pievelėje vykusioje tradicinėje velykinių margučių ridenimo šventėje kartu su kitais kviestiniais svečiais dalyvavo ir LR garbės konsulas Aspene, CO, JAV Sveikatos ir žmoniškųjų paslaugų departamento (*U.S. Department of Health and Human Services (HHS)*) Tarpvyriausybės skausmo valdymo gerosios patirties darbo grupės (*Pain Management Best Practices Inter-Agency Task Force (Pain Task Force)*) narys dr. Jonas V. Prunskis.

Pirmosios JAV ponios Melania Trump surengtoje jau 141-ąją kartą vykstančioje šventėje dr. Prunskis dalyvavo kartu su savo dukterėčiomis ir jų vaikais. Be tradicinio margučių ridenimo prie JAV prezidento rezidencijos, svečiams buvo siūloma dalyvauti ir kituose renginiuose: JAV pirmoji ponija ir kiti pareigūnai skaitė vaikams knygeles, prezidentas kartu su svečiais pasirašinėjo atvirukus tarnybą atliekantiems amerikiečių kariams. Kasmetė Velykų tradicija – kiaušinių marginimas, žolėje paslėptų margučių

paieškos, Velykų kiškio apsilankymas, karinio orkestro koncertas. Pirmąkart margučių ridenimas Baltuosiuose rūmuose vyko 1878 metais.

Ilinojaus skausmo instituto (*Illinois Pain Institute*) įkūrėjas ir generalinis direktorius dr. Prunskis, būdamas JAV Sveikatos ir žmoniškųjų paslaugų departamente veikiančios Tarpvyriausybės skausmo valdymo gerosios patirties darbo grupės narys, daug dėmesio skiria opioidų epidemijos mažinimo klausimams. Praėjusią savaitę HHS paskelbė, kad remiantis šios darbo grupės rekomendacijomis, bus pradėta nauja programa, skirta per trejetą metų sumažinti opioidų perdozavimą 40 proc. Dr. Prunskis sakė: „Tai yra svarbus žingsnis į priekį siekiant veiksmingo opioidų vartojimo krizės sprendimo. Galutinė HHS gerosios patirties darbo grupės ataskaita Kongresui bus pateikta gegužės mėnesį.”

Dr. Prunskis ir 1992 m. įkurtas Ilinojaus skausmo institutas (IPI), turintis 8 klinikas keturiose Čikagos apskrityse (Kane, Lake, McHenry,

Iš kairės: Audra Pickard, dr. Jonas V. Prunskis, Vida ir Jeff Cantieri, priekyje – Jonas Cantieri ir Alexa Pickard rankose laiko tradiciniais lietuviškais raštais papuoštus velykinius margučius. Jų autoriai – JAV lietuviai Pijus Pažeriūnas ir Rūta Daukienė.

DuPage), savo praktikoje siekia tiksliai nustatyti tikslų skausmo priežastį ir gydyti ligonius jiems skiriant kuo

mažiau opioidinių vaistų.

Daugiau informacijos apie IPI: www.illinoispain.com, tel. 800-340-PAIN

IŠSAUGOJĘ PILIETYBĘ IŠSAUGOS IR PAREIGAS VALSTYBEI

Kokią įtaką teigiamas gegužės 12 d. vykšančio referendumo rezultatas turėtų Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo sistemai? Ar išsaugoję pilietybę asmenys gaus ir kokių nors privilegijų, kurių neturi tie, kurie gyvena Lietuvos teritorijoje? Ar išlaikys tas pačias pareigas valstybei? Tokie klausimai kyla balsavimo teisę turintiems Lietuvos piliečiams, kurie referendume turės priimti sprendimą ir pasakyti „taip“ arba „ne“ pilietybės išsaugojimo teisei.

Pasak specialistų, svarbiausia suprasti, kad tie Lietuvos piliečiai, kurie išsaugotų Lietuvos pilietybę drauge išsaugotų ir visas su ja susijusias pareigas, o ekonominiu požiūriu pilietybės išsaugojimo įteisinimas sukurtų sąlygas palaikyti glaudžius ekonominius ir socialinius ryšius su kitose šalyse gyvenančiais lietuviais bei kurti valstybei pridėtinę vertę.

LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, atsižvelgdama į visuomenės narių klausimus, įvertino, kad pilietybės išsaugojimo įteisinimas esminės įtakos socialinės apsaugos ir darbo sistemai neturėtų. Taip yra todėl, kad socialinės apsaugos priemonės yra susietos ne su pilietybe, o su gyvenamąja vieta.

Bet kurios valstybės pilie-

tis, mokėjęs socialinio draudimo įmokas atitinkamai draudimo rūšiai, įgyja teisę ir į valstybinio socialinio draudimo išmokas. Teisę gauti piniginę socialinę paramą, valstybės mokamas išmokas, skirtas vaikams išlaikyti, paramą būstui įsigyti turi visi, kurie gyvena Lietuvoje ir yra deklaravę čia savo gyvenamąją vietą.

Pasak ministerijos, vienintelis numatomas nesklandumas – tai galimas kiek didesnis darbo krūvis nagrinėjant piliečių prašymus ar skundus.

LR Krašto apsaugos ministerija taip pat patvirtino, kad vieną pagrindinių pareigų valstybei – prievolę atlikti pradinę karo tarnybą, išlaikę

pilietybę taip pat išlaikytų. Kas nutiktų, jei kitos valstybės pilietybę įgijęs Lietuvos pilietis būtų šaukiamas atlikti karo tarnybą ir kitoje valstybėje? Pasak ministerijos, tokiu atveju pirma turėtų būti atsižvelgiama į Lietuvos respublikos interesus ir karo prievolininkas privalomąją karo tarnybą turėtų atlikti Lietuvoje. Kitu atveju, pilietis, norintis atlikti karo tarnybą kitoje valstybėje, tam turėtų gauti LR Vyriausybės leidimą.

Daugiau informacijos apie referendumą – www.pilietybe-svarbu.lt

LRVK informacija

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

DĖMESIO „DIRVOS“ RĖMĖJAMS

Primename „DIRVOS“ rėmėjams, kad „DIRVOS“ leidėja „Vilties“ draugija turi atleidimą nuo federalinių mokesčių Nr. 34-0745990, kuris leidžia rėmėjams nurašyti savo aukas, palikimus bei kitą finansinę paramą „DIRVAI“ nuo federalinių pajamų mokesčių. Tikime, kad „DIRVOS“ rėmėjai padidins savo paramą

„Vilties“ d-jos valdyba

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVIŠKAS JAV SPRENDIMAS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

PAIEŠKA

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Čikagoje apsiėmė darbą sukurti suskaitmenintą „Dirvos“ laikraščio archyvą. Jiems trūksta kai kurių metų „Dirvos“ numerių, tai:

1. 1940 m., Nr 31-53 (nuo rugpjūčio iki gruodžio);
2. 1941 ir 1942 m. visi numeriai;
3. 1943 m. Nr. 3 ir Nr. 4.

Taip pat trūksta įvairių numerių nuo 1920 iki 1935 m. Jei kas turėtų asmeniniuose archyvuose tuos „Dirvos“ numerius, prašau kontaktuoti: Kristina Lapienytė, LTSC,[www.lithuanian-research.org], tel 773-434-4545.

„Dirvos“ inf.

JAV gyvenantys ar laikinai esantys rinkėjai (vyresni nei 18 metų Lietuvos Respublikos piliečiai) turi teisę balsuoti 2019 m. gegužės mėn. vykšančiuose Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose, rinkimuose į Europos Parlamentą ir privalomuosiuose referendumuose.

LR URM

PLAUKIKAS DANAS RAPŠYS ČEMPIONŲ LYGOS VARŽYBOSE KINIJOJE - ANTRAS

Danas Rapšys

Reuters

ROKAS BACIUŠKA PASAULIO RALIO-KROSO ČEMPIONATE

Lietuvai atstovaujantis „ESmotorsport-LabasGas” komandos lenktynininkas Rokas Baciūška turėjo sudėti ginklus jau pasibaigus kvalifikaciniais važiavimams. Lietuviai vos pusės sekundės pritrūko iki išsvajoto Pasaulio ralio-kroso čempionato antrąjo etapo pusfinalio Barcelonoje, rašoma pranešime spaudai.

Pirmąją varžybų dieną „WorldRX” čempionate lietuvių „ESmotorsport-LabasGas” komanda įvardino kaip ne itin sėkmingą, o antrąją dieną – sėkmė visiškai nususuko.

Komandai atstovaujančiam lietuviui Rokui Baciūškai pritrūko vos 0,5 sekundės iki išsvajoto pusfinalio.

Po trečiosios kvalifikacijos turėjo galimybę

Trečiosios kvalifikacijos važiavimą „ESmotorsport-LabasGas” komandos sportininkas Rokas Baciūška pradėjo iš tos pačios pozicijos kaip ir pirmąją. Visgi nepaisant nedėkingos pozicijos, sportininkas puikiai startavo, užsiėmė pakankamai gerą vietą iškart po pirmojo posūkio.

„ESmotorsport-LabasGas” komandos strategai iš karto po pirmojo rato Roką Baciūšką nukreipė į „jokerį”, dėl to komandos lenktynininkas galėjo džiaugtis „švaria” trasa.

„Padariau viską, ką galėjau startuodamas iš tokios pozicijos. Gaila, kad nesiseka su starto pozicija. Visgi kol kas esame vienuoliktis. Ketvirtojoje kvalifikacijoje reikės finišuoti bent viena ar dviem pozicijomis aukščiau Timo Scheiderio, kad pusfinalyje būtų galima startuoti iš antros eilės”, - strategijas dėliojo po trečios kvalifikacijos Rokas Baciūška.

Ketvirtojoje kvalifikacijoje sumaišė kortas

Ketvirtojoje kvalifikacijoje sumaišė kortas

Ketvirtojoje kvalifikacijoje prasidėjo žūtbūtinė kova dėl vietos pusfinalyje. Timmui Schneideriui grėsė likti be pusfinalio. Visgi jį išgelbėjo lėtesnis kolega Oliveris Bennetas, kuris jį paskutiniame važiavi-

me praleido. Tai lėmė, kad T. Schneideris pademonstravo vos 0,5 sekundės dalimi geresnį laiką nei Rokas Baciūška.

„ESmotorsport-LabasGas” komandos vadovai už tokį sportininkų manevrą organizatoriams pateikė protestą. Mat, Rokas Baciūška, turėdamas tokį patį taškų kraitį kaip T. Schneideris ir R. de Guillaume’as, liko be vietos pusfinalyje.

Susumavus visų keturių kvalifikacijos važiavimus, pirmaujančiojo pozicijas išsaugojo broiai Timmas ir Kevinas Hansenai, trečią vietą iškovojo Niclasas Gronholmas.

Dar yra galimybė kovoti pusfinalyje

Nepaisant to, koks bus teisėjų sprendimas dėl protesto, „ESmotorsport-LabasGas” komandos lenktynininkas Rokas Baciūška turės važiuoti prie starto linijos ir laukti kitų pusfinalių dalyvių pasirodymo. Jei kažkam nepasiseks su startu, Rokui gali tekti kovoti dėl kelialapio į finalą. **LRT**

TENISININKĖ P. PAUKŠTYTĖ – TURNYRO KIPRE ČEMPIONĖ

14-metė lietuvė Patricija Paukštytė balandžio 27 d. triumfavo Kipre pasibaigusiame Europos teniso federacijos („Tennis Europe”) jaunių (iki 16 metų) turnyre „Hellenic Bank Masters

Tennis Academy”.

Vilniaus teniso akademijos (VTA) auklėtinė finale pralaimėjo pirmąją setą turnyro favoritei kiprietei Klio Mariai Ioannou, bet vėliau per du setus pralaimėjo vos

du geimus ir pasiekė pergalę 1:6, 6:0, 6:2.

Tai yra pirmasis P. Paukštytės laimėtas „Tennis Europe” 16-mečių vienetų turnyras.

Kitas VTA auklėtinis Ainius Sabaliauskas su italų Mariano Tammaro Kipre triumfavo vaikinų dvejetų varžybose. Vienetų turnyre A. Sabaliauskas pasiekė pusfinalį.

„Tennis Europe” reitinguose A. Sabaliauskas užima 42-ąją vietą, o P. Paukštytė – 279-ąją. **delfi.**

Patricija Paukštytė (antra iš kairės) po varžybų. Organizatorių nuotr.

Kinijoje vykusiose naujai įkurtos Tarptautinės vandens sporto šakų federacijos (FINA) Čempionų lygos varžybose Kinijoje balandžio 28 d. Lietuvos atstovas Danas Rapšys 200 m laisvuju stiliumi rungtyje užėmė antrąją vietą.

23-ejų metų lietuvis nuotolį įveikė per 1 min. 46,28 sek. ir nusileido tik triskart olimpiniam čempionui kinui Sun Yangui (1.46,12).

Trečiąją vietą užėmė kitas kinas Wang Shunas (1.48,08), o ketvirtąją - Pietų Afrikos Respublikos atstovas Chadas le Closas (1.50,24).

200 m plaukimo nugara rungtyje balandžio 27 d., šeštadienį D. Rapšys liko paskutinis

- ketvirtas (1.58,77).

Į Čempionų lygą, kurią sudaro trys etapai, pakviesti pastarųjų metų olimpinių žaidynių ir pasaulio čempionatų prizininkai bei greičiausius laikus pasaulyje demonstruojantys plaukikai. Vardinius kvietimus gavę 109 plaukikai iš 28 valstybių iš viso išsidalins beveik 2,7 mln. eurų prizų fondą.

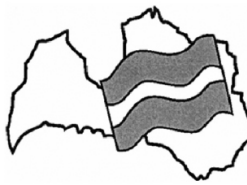
D. Rapšys yra vienintelis šiose varžybose dalyvaujantis lietuvis.

Antrasis Čempionų lygos etapas vyks gegužės 11-12 dienomis Budapešte (Vengrija), o trečiasis - gegužės 31 - birželio 1 dienomis Indianapolyje (JAV).

LRT, ELTA

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite
Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai
936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

 Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net
Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
 www.clcu.org